BORSA NOMİ

Antalya Ticaret Borsası Yayın Organı
OCAK - ŞUBAT 2025
SAYI: 105

ATB BAŞKANI ALİ ÇANDIR:

"PİYASA DENGESİNİ SAĞLAYACAK HAL YASASI ŞART"

BORSA NOMİ
Antalya Ticaret Borsası Yayın Organı
OCAK - ŞUBAT 2025
SAYI: 105

İÇİNDEKİLER

ANTALYA TİCARET BORSASI ADINA

İMTİYAZ SAHİBİ
GENEL YAYIN SORUMLUSU

Ali ÇANDIR
Yönetim Kurulu Başkanı

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Tolgahan ALAVANT
Genel Sekreter

EDİTÖR

Vahide YANIK
Basın Danışmanı

YAYIN KURULU

Halil BÜLBÜL
Ragıp GÖK
Selçuk ÇELEBİ

İLETİŞİM

Cumhuriyet Caddesi Borsa İşhanı
Kat: 2-3-4 Muratpaşa / ANTALYA
+90 (242) 241 28 28 - 244 26 71
Fax: +90 (242) 241 11 58
info@antalyaborsa.org.tr
www.antalyaborsa.org.tr

Borsanomi Dergisi'nde yayınlanan yazı ve fotoğrafların imtiyaz sahibi Antalya Ticaret Borsası olup izinsiz kopyalanamaz. Yazarlara ait yazıların sorumluluğu yazanlara aittir.

ANTALYA'DA TEMİZ ENERJİ DÖNEMİ 6'da

"KALINTI NEDENİYLE DÖNEN ÜRÜNLER SOFRAMIZA GELMİYOR" 10'da

"PİYASA DENGESİNİ SAĞLAYACAK HAL YASASI ŞART" 14'te

KASAPLAR FEDERASYONU BAŞKANI YARDIMCI "ET PAHALI DEĞİL" 23'de

DEFTERDAR İLHAN KARAYILAN "ANTALYA VERGİSİYLE BARIŞIK" 28'de

SERALARI SOĞUK VURDU TÜM ÜRÜNLER ZAMLANDI 33'te

"Köylü milletin efendisidir."

M. K. Atatürk

ALİ ÇANDIR
ATB Yönetim Kurulu Başkanı

Başkandan

2024 yılını tamamlarken 2025 yılının geride bıraktığımız yıldan daha iyi olmasını dilemiştik. 2024 yılını kayıp yıl olarak kapattık ancak yapılacak bazı düzenlemelerle 2025 yılının 2024 yılından daha iyi bir yıl olması için çalışabiliriz. Bunun için bazı temel politikalarda değişim yapılması şart. Özellikle enflasyon, faiz ve döviz fiyatı arasında uyumlu ve dengeli bir eğilim belirleme politikalarına acil ihtiyaç duyulmaktadır.

Enflasyonda öncelikle manşet enflasyonun çekirdek enflasyondan daha düşük seyretmesine izin verilmelidir. Kamu eliyle bunu sağlamanın ilk ve önemli adımı, kamu idaresi tarafından belirlenen ve yönlendirilen fiyatların mutlaka hedeflenen enflasyon düzeyinde belirlenmesidir. Bunun için gerekli düzenleme acilen yapılmalıdır.

2025 yılında iş dünyasının ihtiyaç duyduğu finansmana erişimi mutlaka makul maliyetli ve yeterli düzeye getirilmelidir. Çünkü özsermaye yetersizliği özellikle mikro işletmeler ve KOBİ'ler için yapısal bir durumdur. Küçük esnaf işini kredi olanaklarıyla sürdürebilmektedir.

İstihdam önümüzdeki en önemli problemlerden biri olarak durmaktadır. İş dünyasının istihdam darboğazını rahatlatacak düzenlemeler gecikmeksizin yapılmalıdır. Tarımdaki istihdam sorunu acilen ele alınmalıdır. Tarıma özgü sigorta uygulaması katılımcı bir yaklaşımla hayata geçirilmelidir. Bu hem istihdamı hem üretimi artıracaktır.
2025 yılında uygulamaya konulacak tarımsal destekleme ödemelerinin 3 yıllık bir planlamayla belirlenmesi konusunda atılacak adımları önemlidir. Ödemelerin sezon başlarında yapılması, ödemlerle ilgili mevzuatın sadeleştirilmesi, sahadaki gerçeklerle uyumlaştırılması ve nitelikli tarım başta olmak üzere ödeme miktarlarının günün koşullarına uygun belirlenmesi gereklidir. 2025 yılının 2024 yılından daha iyi olması için biz yılmadan üretmeye, ürettiğimizi ticarete kazandırmaya devam edeceğiz, yeter ki önümüzü açacak düzenlemeler gecikmeksizin hayata geçirilsin.

	MİKTAR			FİYAT		
	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM
DOMATES	56	% 46.86	% 2.84	2342	% -26.64	% 43.05
SEBZE	50	% 48.62	% -20.51	2640	% -11.57	% 54.90
MEYVE	42	% -0.01	% -34.16	2025	% -4.15	% 54.83

ANTALYA TİCARET BORSASI ARALIK AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

Antalya hallerinde gören domates miktar endeksi Aralık ayında yıllık yüzde 2.84, fiyat endeksi yüzde 43.05 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 20.51 azalırken, fiyat endeksi yüzde 54.90 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 34.16 azalırken, fiyat endeksi yüzde 54.83 arttı.

Antalya Ticaret Borsası (ATB), Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerlerini açıkladı. Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerleri, 2024 Aralık ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

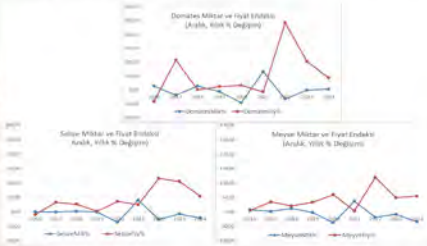

Aralık ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre(aylık) domateste yüzde 46.86, sebzede yüzde 48.62 artarken, meyvede yüzde 0.01 azaldı. Miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) domateste yüzde 2.84 artarken, sebzede yüzde 20.51 ve meyvede ise yüzde 34.16 azaldı. Aralık ayında endekslerdeki yıllık değişimler, miktarda domates için ortalama, sebze ve meyve için ise 9 yıllık ortalamanın altında kaldı. Yıllık fiyat endekslerindeki değişimler, domates, sebze ve meyve için ortalama üstünde gerçekleşti.

MİKTARDAKİ DÜŞÜŞ FİYATI ETKİLEDİ

Aralık ayında domates fiyat endeksi yıllık yüzde 43.05 artarken, miktardaki yüzde 2.84'lük artışa rağmen fiyatta bu yükseliş gerçekleşti. Sebze fiyat endeksi yıllık yüzde 54.90 arttı. Sebzenin yıllık miktar endeksinin yüzde 20.51'lik düşüşü, fiyat endeksi artışını etkiledi. Meyve fiyat endeksi yıllık yüzde 54.83 arttı.

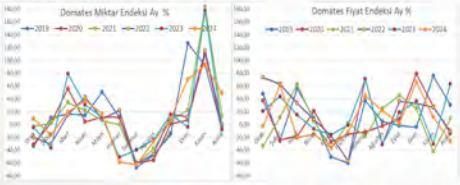

Meyvenin yıllık işlem miktarındaki yüzde 34.16'lık düşüşü, fiyat endeksi artışında etkili oldu. Aralık ayında miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, domates için son 6 yılın miktarda rekor artışı, fiyatta ise en düşük artış olarak gerçekleşti.

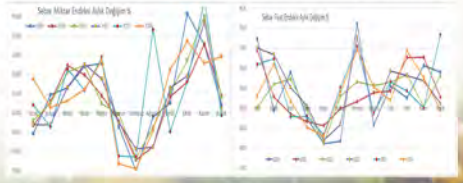

Bir önceki aya göre (aylık) domates işlem miktar endeksi, Aralık ayında yüzde 46.86 artış gösterirken, işlem fiyat endeksi aylık yüzde 26.64 azaldı. Bir önceki aya göre (aylık) sebze işlem miktar endeksi, Aralık ayında yüzde 48.62 artış gösterdi, işlem fiyat endeksi aylık yüzde 11.57 azaldı. Son 6 yılın Aralık ayları dikkate alındığında sebze miktar endeksinde en hızlı artış, fiyat endeksinde ise en hızlı düşüş gerçekleşti.

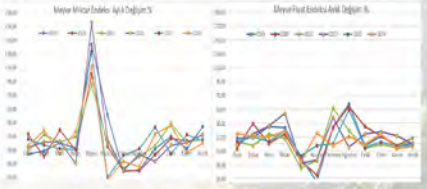

Bir önceki aya göre (aylık) meyve işlem miktar endeksi, Aralık ayında yüzde 0.01 azalırken, işlem fiyat endeksi de yüzde 4.15 azaldı. Son 6 yılın Aralık ayları dikkate alındığında aylık değişimler, meyve miktar ve fiyat endekslerinde ortalama altı değişimler olarak tabloya yansıdı.

ANTALYA'DA TEMİZ ENERJİ DÖNEMİ

ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemini Antalya'da ilk uygulayan belediye olan Antalya Büyükşehir Belediyesi ve ASAT Ana Hizmet Binası, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standartları Belgelerini almaya hak kazandı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, enerji tasarrufu, temiz enerji üretimi, enerji verimliliğine yönelik çalışmalarını sürdürüyor.

ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemini Antalya'da ilk uygulayan belediye olan Antalya Büyükşehir Belediyesi ve ASAT Ana Hizmet Binası, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standartları Belgelerini almaya hak kazandı.

ÇEVRE DOSTU

Belgenin alınması konusunda hizmet veren Antalya Büyükşehir Belediyesi şirketlerinden ANÇET'in Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, hem Büyükşehir Belediyesi'nin hem de ASAT'ın belgelerini Başkan Muhittin Böcek'e takdim etti.

ANÇET olarak Antalya Büyükşehir Belediyesi ve ASAT Genel Müdürlüğü hizmet binalarında ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi uluslararası belgelendirme hizmetini sunarak önemli bir çalışmayı hayata geçirdiklerini kaydeden Çandır, "Enerji verimliliği konusundaki vizyoner yaklaşımı ve çevre dostu projelere sağladığı katkılarından dolayı Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Muhittin Böcek'e, kurumlarımıza ve sistemin kurulmasında emeği geçen çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum" dedi.

ALİ ÇANDIR'A TEŞEKKÜR

Bu başarıya katkı sağlayan herkese ve belgenin alınmasında hizmet veren ANÇET'in Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır'a teşekkür eden Başkan Böcek, "Antalya'mızın sürdürülebilir yarınları için hep birlikte çalışmaya, üretmeye devam edeceğiz.

17 GES, 4 biyokütle tesisi, 1 atık ısıdan enerji üretim tesisimiz ve toplam 22 temiz enerji üretim tesisi ile 145 bin hanenin elektrik tüketimine eşdeğer temiz enerji üreten Antalya Büyükşehir Belediyemiz tarafından ASAT binasının çatısına kurulan 18. güneş enerji santrali de yakında faaliyete geçiyor" dedi.

SÜRDÜRÜLEBİLİR ENERJİ ÇALIŞMALARINI ANLATTI

"Hizmet binası ve Ulaşım A.Ş. çatısında depolamalı GES ile kendi enerjisini üreten Türkiye'deki ilk ve tek kamu binası olduk" diyen Başkan Böcek, Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin temiz ve sürdürülebilir enerji alanında yaptığı çalışmaları şöyle anlattı: "35 Elektrikli araç şarj istasyonu kurduk.

Elektrikli otobüsler, elektrikli otomobil ve motorlar ile araç filomuzu fosil yakıtsız, temiz ve enerji tasarrufu sağlayan araçlar ile dönüştürüyoruz. Binalarımızda led aydınlatmalar, otomasyon, ekipman bakım ve yenileme, bilgilendirme ve kontrol gibi uygulamalar ile enerji tasarrufuna yönelik çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz."

ANTALYA'NIN TARIM İHRACATI TÜRKİYE ORTALAMASININ ÜZERİNDE

Antalya Ticaret Borsası ve Antalya Tarım Konseyi Başkanı Ali Çandır, ocak ayı ihracat verilerine göre Antalya'nın ihracatının geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1,6 azalarak 181,4 milyon dolar olduğunu, tarım ihracatının ise yüzde 5,4 artarak 119 milyon dolara yükseldiğini kaydetti.

Antalya Ticaret Borsası ve Antalya Tarım Konseyi Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın Ocak ayı ihracat rakamlarını değerlendirdi. Çandır, Antalya'nın Ocak ayı ihracatı geçen yıla göre yüzde 1,6 azalarak 181,4 milyon dolar olduğunu bildirirken, aynı dönem tarım ihracatı geçen yıla göre yüzde 5,4 artarak 119 milyon dolara çıktığını kaydetti.

TÜRKİYE'DE AZALDI, ANTALYA'DA ARTTI

Çandır, şu bilgileri paylaştı:

"Türkiye'nin yaş meyve sebze ihracatı yüzde 3,4 azalırken, Antalya'da yüzde 2,8 arttı. Türkiye genelinde süs bitkileri ve mamulleri ihracatı yüzde 31,4 artarken, Antalya'da yüzde 13,3 arttı. Türkiye'nin toplam tarım ve gıda ihracatı yüzde 2,4 azalırken, Antalya'da yüzde 5,4 artış yaşandı."

2025 Ocak ayı ihracat verilerine göre Antalya'nın yaş meyve sebze ihracatının bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,8 artarak 75,3 milyon dolara ulaştığını kaydeden Çandır, "Süs bitkileri ve mamulleri ihracatı ise yüzde 13,3 artış göstererek, 6,7 milyon dolar seviyesine çıktı" dedi.

SANAYİ VE MADEN İHRACATI AZALDI

Antalya'da Ocak ayında sanayi sektörünün yüzde 4,8 düşüşle 38,7 milyon dolar, madencilik sektörünün yüzde 23,4 düşüşle 23,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdiğini bildiren Çandır, "Türkiye genelinde sanayi ihracatı yüzde 9,8 artarken, Antalya'da yüzde 4,8 azaldı. Madencilik sektörü de Türkiye'de yüzde 2,8 artış kaydederken, Antalya'da yüzde 23,4 düşüş yaşandı" dedi.

TARIM İHRACATI ARTTI

Ocak ayı verilerini geçen aya göre değerlendiren Çandır, "Antalya'nın toplam ihracatı yüzde 10,7 düşerken, tarım ihracatı yüzde 5,3 arttı. Yaş meyve sebze ihracatı yüzde 9,1 artarken, süs bitkileri ve mamulleri ihracatı yüzde 90,5 artış gösterdi. Sanayi ihracatı yüzde 33,9, madencilik ihracatı ise yüzde 26,2 oranında azaldı" dedi. Çandır'ın verdiği bilgiye göre Antalya, Türkiye'nin toplam tarım ihracatının yüzde 3,9'unu, yaş meyve sebze ihracatının yüzde 21,3'ünü, süs bitkileri ve mamulleri ihracatının ise yüzde 36,4'ünü gerçekleştirdi. Çandır, Antalya'da tarımın toplam ihracattaki payının yüzde 5 artarak yüzde 66'ya yükseldiğini, sanayinin payının yüzde 1 azalarak yüzde 21'e, madenciliğin payının yüzde 3 azalarak yüzde 13'e düştüğünü belirtti. Çandır, ihracata katkı sağlayan üreticilere, tüccarlara ve ihracatçılara teşekkür ederek, Antalya'nın tarım sektöründe Türkiye geneline kıyasla güçlü bir büyüme sergilediğini vurguladı.

ANTALYA'NIN İHRACAT PERFORMANSI (1000$) | ANTALYA TICARET BORSASI

SEKTÖR	01-31 OCAK			01 - 31 ARALIK 2024	
	2024	2025	DEĞİŞİM(%)	2024	DEĞİŞİM(%)
I. TARIM	112.967	119.062	%5,4	113.039	%5,3
Yaş, Meyve ve Sebze	73.216	75.265	%2,8	68.984	%9,1
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamülleri	4.184	5.805	%38,7	7.645	-%24,1
Süs Bitkileri ve Mam.	5.899	6.682	%13,3	3.507	%90,5
Diğer	29.669	31.310	%5,5	32.903	-%4,8
II. SANAYİ	40.677	38.720	-%4,8	58.536	-%33,9
III. MADENCİLİK	30.307	23.212	-%23,4	31.472	-%26,2
TOPLAM	184.400	181.407	-%1,6	203.203	-%10,7

Kaynak: TİM - İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Sektör İhracat Performansı (1000 $)

ANTALYA'NIN İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

ANTALYA'NIN TARIMSAL İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

"1930'dan günümüze tarımın hizmetinde."

www.antalyaborsa.org.tr

TOBB BAŞKANI HİSARCIKLIOĞLU ONURSAL BAŞKAN OLDU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Ali Çandır'ın da aralarında bulunduğu TOBB Yönetim Kurulu Üyeleriyle birlikte Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Genel Kurulu'na katılmak üzere Azerbaycan'a gitti.

Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Genel Kurulu Bakü'de gerçekleştirildi. Genel Kurulda, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanlığı görevini, Azerbaycan Sahipkarlar Konfederasyonu Başkanı Mehmet Musayev'e devretti. Hisarcıklıoğlu, Genel Kurul kararıyla onursal başkanlığına seçildi.

AZERBAYCAN EKONOMİ BAKANI İLE GÖRÜŞME

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Azerbaycan Ekonomi Bakanı Mikail Capparov ile bir araya geldi. Görüşmede, Türkiye-Azerbaycan iktisadi ve ticari ilişkileri konusunda görüş alış verişinde bulunuldu.

BAİB BAŞKANI KESİN DİLLE REDDETTİ:

"KALINTI NEDENİYLE DÖNEN ÜRÜNLER SOFRAMIZA GELMİYOR"

Batı Akdeniz İhracatçılar Birliği Başkanı Ümit Mirza Çavuşoğlu, ihracattan kalıntı gibi problemler nedeniyle dönen yaş meyve sebzenin yurt içine girmesinin mümkün olmadığını söylerken, "Çok net söylüyorum, ihracattan dönen ürünler kesinlikle Türk halkının sofrasına gelmiyor. Avrupa'nın yemediğini biz tüketmiyoruz" dedi.

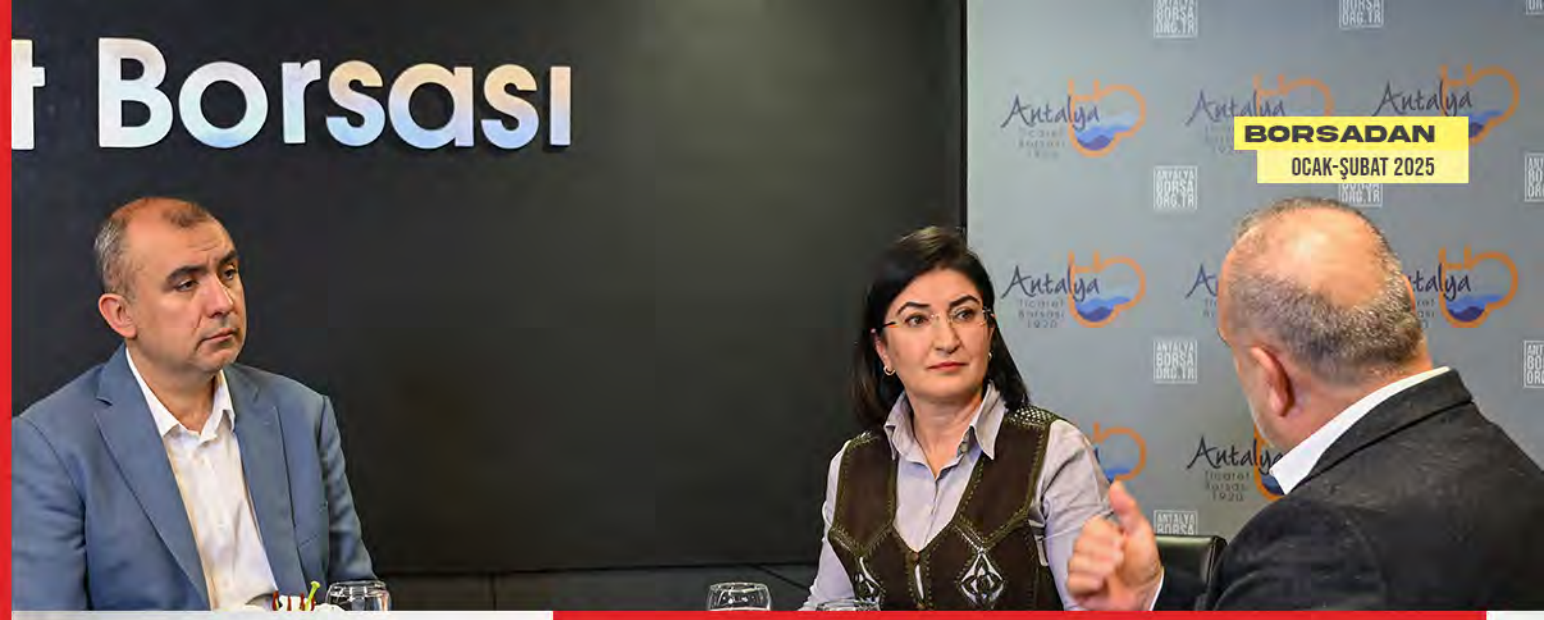

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ile Antalya Tarım Konseyi (ATAK) işbirliğinde düzenlenen "Tarım Gündemi" programının konukları Batı Akdeniz İhracatçılar Birliği Başkanı Ümit Mirza Çavuşoğlu ile Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan oldu. Antalya Ticaret Borsası Basın Danışmanı Vahide Yanık'ın sunumuyla gerçekleşen programda, ihracatta kalıntı sorunu, döviz kurunun ihracata etkisi ve ihracatta Suriye pazarı konuşuldu.

AVRUPA'NIN YEMEDİĞİNİ BİZ TÜKETMİYORUZ

BAİB Başkanı Ümit Mırza Çavuşoğlu, ihracattan kalıntı gibi problemler nedeniyle dönen yaş meyve sebzenin yurt içine girmesinin mümkün olmadığını söyledi. Çavuşoğlu, "Çok net söylüyorum, ihracattan dönen ürünler kesinlikle Türk halkının sofrasına gelmiyor. Müsterih olun, kalıntı nedeniyle dönen ürünün yurt içine girmesi mümkün değil. Avrupa'nın yemediğini biz tüketmiyoruz" diye konuştu.

Ümit Mirza Çavuşoğlu

Kalıntı bildiriminin binde 2 civarında olduğunu söyleyen Çavuşoğlu, 300-400 TIR ürüne 2 bin özel analiz yaptırıldığını kaydetti. Çavuşoğlu Avrupa'dan kalıntı bildiriminin her geçen yıl azaldığını belirtirken, "2022'de 300 bildirim alırken, 2024'te 137 bildirim aldık. Bildirimler düşüyor ama bizdeki algı yükseliyor. Bu algıyı da yıkmamız lazım" dedi.

GÜNLÜK KAYBIMIZ 1 MİLYON DOLAR

Türkiye'den Avrupa'ya ihraç edilen ürünlerin kapısı olan Bulgaristan kapısında ihracatçıların 2-3 yıldır ciddi problemler yaşadığını söyleyen Çavuşoğlu, "Uzun soluklu beklemelerde Türkiye'nin maddi kaybı günlük 1 milyon dolar civarında oluyor" dedi. Bulgaristan'dan dönen TIR'ların yüzde 50'den fazlasının keyfi uygulamalardan kaynaklı olduğunu kaydeden BAİB Başkanı Çavuşoğlu, "Bulgaristan'da mafyavari hareketlerden dolayı kapıda ciddi rant var, bunun için ciddi kavgalar oluyor. Dönem dönem siyasi çekişmeler yüzünden Avrupa, Bulgaristan üzerinden blokaj uyguluyor. Bu anlamda Türkiye ciddi mücadele veriyor" dedi.

ALTERNATİF KAPI KÖSTENCE LİMANI

Bulgaristan sınırında yaşanan sıkıntı nedeniyle alternatif kapı arayışında olduklarını bildiren Çavuşoğlu, "Ürünlerimizi Zonguldak ya da Karasu Limanı'ndan Romanya Köstence Limanı'na gemilerle götürülmesi için alternatif yol arayışımız var. İhracatçı birlikleri olarak Romanya limanı çalıştırıcı firma ile görüşüyoruz. Limanda laboratuvar kurulması için çalışıyorlar. Mayıs- Haziran gibi bakanlıkları devreye sokacağız. Laboratuvar akredite olursa yıl bitmeden seferlerin başlayacağını tahmin ediyoruz. Bir gemi 300 TIR alıyor, Romanya tarafı bir gemi ile sefere başlanabileceğini söylüyor. Eğer bu olursa hem Kapıkule'deki yığılmaları engelleriz hem de üstü kapalı kısıtlamaların önüne geçeriz" diye konuştu.

Kapıdan dönen ürünler nedeniyle ihracatçı yurt dışında önce itibar sonra pazar kaybettiğini söyleyen Ümit Mirza Çavuşoğlu, "Müşteri kesin gözüyle bakmayınca başka ülkelerden firmalarla bağlantı kuruyor. Almanya'da bu anlamda ciddi kan kaybediyoruz. Bunun ekonomik boyutu can yakacak boyuta geldi" dedi.

DOLAR 47, EURO 50 TL OLMALI

Düşük kur nedeniyle ihracatçının rekabet edemez hale geldiğini söyleyen Çavuşoğlu, "Maliyetlerimiz yüksek, düşük kur nedeniyle satışımız ucuz. Pahalıya mal ediyoruz, ucuza satıyoruz. Bizim 1 dolara mal ettiğimiz ürünü, diğer ülkeler 80 cente mal ediyor, biz nasıl rekabet edebiliriz. Döviz kuru dolarda 47 TL, Euro'da 50 TL olmalı. Bu olursa dış pazarda rakiplerimizle rekabet edebiliriz" diye konuştu.

ÇİFTÇİYE HAKSIZLIK ETMEYELİM

ATB Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan, sınırdan kalıntı nedeniyle dönen ürünün direk imha edildiğini söyledi. Türkiye'de üreticinin bilinci davrandığını, böcekle üretim yaptığını, arı kullandığını kaydeden Doğan, "Denetimler tabi ki daha fazla artırılsın, bilgilendirme düzeyi artırılsın, analizleri daha sık yapalım ama çiftçiye de haksızlık etmeyelim" dedi. Buzdolabına giren bir ürünün bile 1 haftada bozulduğunu kaydeden Doğan, "Yaş meyve sebzenin bir raf ömrü var. İhracata giden ürün 1 hafta 10 gün sonra iç piyasaya sürme durumu zaten olmaz" dedi.

YÜZDE 10 TONAJ KAYBIMIZ VAR

Cüneyt Doğan, bildirim alınan ürünlerin yasaklı ürünler olmadığını vurgularken, "İlaç atıldıktan sonra bekleme süresiyle ilgili sıkıntı yaşanan ürünler var. İnsan nasıl ilacı alınca vücuttan atmak için belli süre bekliyor, tahlil bile yaptıramıyor, bitkilere de ilacı verince belli bir süre atılması için beklemek gerekiyor. Bazı üreticiler, fiyat dalgalanmalarında yüksek fiyatı kaçırmamak için hemen toplayıp pazara sürmek istiyor. Bu da sıkıntı yaratabiliyor" dedi. İhracat azalınca çiftçinin üretim iştahının da zayıfladığını söyleyen Cüneyt Doğan, "Bir önceki senenin tonajlara baktığımızda yaş sebzede ihracatta yüzde 10 kaybımız var. Bu üretici için büyük bir kayıp" dedi.

SURİYE'DE GÜVENLİK SAĞLANIRSA BÖLGE EKONOMİSİ CANLANIR

Suriye'deki yeni yönetimin Türkiye'ye ihracat vergisi getirmesini değerlendiren Doğan, bunun ikili ilişkilerle çözülebileceğini kaydetti. Cüneyt Doğan, Suriye'de güvenlik sağlanırsa Dubai, Suudi Arabistan gibi bir çok ülkeye ihracatın artacağını söylerken, "Suriye'de yol güvenliği sağlanırsa, gemiyle uzun sürede gönderdiğimiz bir çok ürünü Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan gibi ülkelere 4 günde karayoluyla ulaştırabiliriz. Bu yolun güvenliği sağlanırsa ihracatta bölge ekonomisi canlanır" dedi.

Cüneyt Doğan

	MİKTAR			FİYAT		
	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM
DOMATES	67	% 19.28	% 12.65	2397	% 2.35	% 50.60
SEBZE	57	% 13.08	% -28.12	2767	% 4.81	% 58.68
MEYVE	40	% -4.56	% -34.70	2089	% 3.13	% 38.63

ANTALYA TİCARET BORSASI
OCAK AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

Antalya hallerinde işlem gören domates miktar endeksi Ocak ayında yıllık yüzde 12,65, fiyat endeksi yüzde 50,60 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 28,12 azalırken, fiyat endeksi yüzde 58,68 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 34,70 azalırken, fiyat endeksi yüzde 38,63 arttı.

Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerleri, 2025 Ocak ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

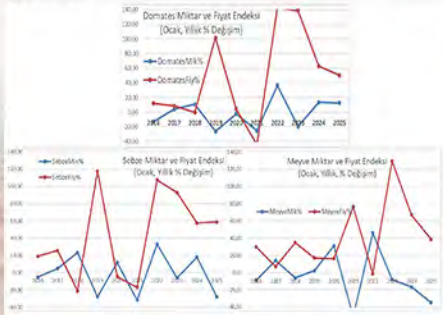

Ocak ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre(aylık) domateste yüzde 19,28, sebzede yüzde 13,08 artarken, meyvede yüzde 4,56 azaldı. Miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) domateste yüzde 12,65 arttı, sebzede yüzde 28,12 ve meyvede ise yüzde 34,70 azaldı.

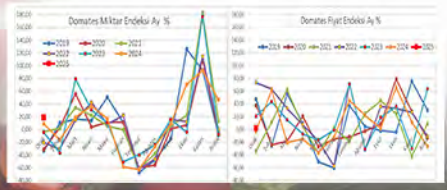

DOMATESTE MİKTAR DA FİYAT DA ARTTI

Ocak ayında endekslerdeki yıllık değişimler; miktarda domates için ortalama üstünde, sebze ve meyve için ise 10 yıllık ortalama altında kaldı. Yıllık fiyat endekslerindeki değişimler, domates, sebze ve meyve için ortalama üstünde gerçekleşti.

Ocak ayında domates fiyat endeksi yıllık yüzde 50,60 arttı. Miktardaki yüzde 12,65'lik artışa rağmen bu yükseliş gerçekleşti.

SEBZEDE DÜŞÜŞ FİYATI ETKİLEDİ

Sebze fiyat endeksinde yıllık yüzde 58,68 artarken, sebzenin yıllık miktar endeksinin yüzde 28,12'lik düşüşü, fiyat endeksi artışını etkiledi. Meyve fiyat endeksi yıllık, yüzde 38,63 artarken, meyvenin yıllık işlem miktarındaki yüzde 34,70'lik düşüşü, fiyat endeksi artışında etkili oldu.

Ocak ayında miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, domates için son 7 yılın miktarda rekor artışı ve fiyatta ise ortalama altı düşük artışı olarak tabloya yansıdı.

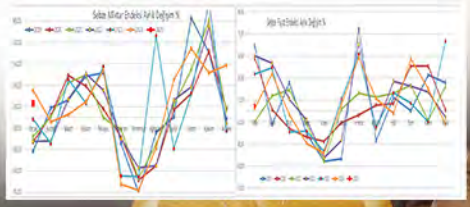

Bir önceki aya göre (aylık) domates işlem miktar endeksi, Ocak ayında yüzde 19,28 artış gösterirken, işlem fiyat endeksi de aylık yüzde 2,35 arttı. Bir önceki aya göre (aylık) sebze işlem miktar endeksi, Ocak ayında yüzde 13,08 artış göstermesine karşılık işlem fiyat endeksi de aylık yüzde 4,81 arttı. Son 7 yılın Ocak ayları dikkate alındığında sebze miktar endeksinde en yüksek ikinci artış ve fiyat endeksinde ise en düşük ikinci artış gerçekleşti.

Bir önceki aya göre (aylık) meyve işlem miktar endeksi, Ocak ayında yüzde 4,56 azalırken, işlem fiyat endeksi yüzde 3,13 arttı. Son 7 yılın Ocak ayları dikkate alındığında aylık değişimler, meyve miktar ve fiyat endekslerinde ortalama altı değişimler olarak gerçekleşti.

ATB BAŞKANI ALİ ÇANDIR:

"PİYASA DENGESİNİ SAĞLAYACAK HAL YASASI ŞART"

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, yaş sebze meyvenin hal dışında işlem görmesinin piyasa dengelerini bozduğunu belirtirken, "ANTKOMDER ile Borsamız hal yasasıyla ilgili birlikte çalışıyor. Hazırlayacağımız taslağı ilgili kurumlara sunacağız. Eğer sağlıklı bir yasa çıkarılırsa, ürün fiyatları dengesini bulur hem tüketici hem de üretici ve komisyoncu mağdur olmaz" dedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Ali Çandır, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, Yönetim Kurulu Üyeleri Halil Bülbül, Cüneyt Doğan ve Ragıp Gök ile birlikte Antalya Toptancı Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği (ANTKOMDER) Başkanlığına seçilen Nevzat Akcan ve yönetim kurulu üyelerine hayırlı olsun ziyaretinde bulundu. Ziyarette, daha dengeli bir piyasa kurulumu için hal sistemi ve hal yasasıyla ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

SAĞLIKLI FİYAT OLUŞUMU İÇİN ÜRÜN HALDEN GEÇMELİ

Ali Çandır, Nevzat Akcan'a hayırlı olsun dileklerini iletirken, yeni yönetime başarılar diledi. Son dönemde hale giren ürün miktarında ciddi düşüş yaşandığını kaydeden Çandır, "Antalya'da üretilen domatesin yüzde 10'u, sebzenin yüzde 18'i, meyvenin yüzde 9'u halde işlem görüyor. Düşünsenize mevcut sistemde üretilen 10 domatesten sadece 1'i halde işlem görüyor" dedi.

Ürünün hal dışında işlem görmesinin piyasa dengelerini bozduğunu vurgulayan Çandır, "Üretilen ürünün halde işlem görmemesi hal piyasasının derinliğini yok ettiği için fiyat oluşumu gerçekçi olmuyor. Ürünün olmadığı gün fiyat olmaması gereken kadar yükseliyor, ürün olduğu gün olmaması gereken kadar düşüyor. Piyasanın, fiyatların sağlıklı oluşabilmesi için ürünlerin halden geçmesi gerekli. Halde ne kadar işlem azalırsa piyasa sığılaşır, gerçekçi fiyat oluşumu sağlanamaz" diye konuştu.

ANTALYA **BÜYÜKŞEHİR** BELEDİYESİ

ZABITA DAİRESİ BAŞKANLIĞI
TOPTANCI HALLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

YENİ HAL YASASI İÇİN ÇALIŞIYORUZ

Hal yasasının yeniden düzenlenmesi gerektiğini ve bu konuda geç kalınmaması gerektiğini vurgulayan Başkan Ali Çandır, "ANTKOMDER ile Borsamız hal yasasıyla ilgili birlikte çalışıyor. Hazırlayacağımız taslağı ilgili kurumlara sunacağız. Eğer sağlıklı bir yasa çıkarılırsa, ürün fiyatları dengesini bulur hem tüketici mağdur olmaz hem de üretici ve komisyoncu mağdur olmaz. Piyasanın sağlıklı oluşması için üretilen ürünün hallerden geçmesi lazım" diye konuştu.

HAL DURGUN

ANTKOMDER Başkanı Nevzat Akcan, halde işlem gören ürün miktarının ciddi oranda düştüğünü söyledi.

Ürün maliyetlerinin Avrupa'nın çok üstüne çıktığını kaydeden Akcan, dış pazarda fiyatlarla rekabet etme şanslarının olmadığını belirtti.

Doların enflasyon oranı kadar, yüzde 50 civarında artması gerektiğini ifade eden Akcan, "Maliyet oranımıza göre, satış fiyatlarımız düşük kaldı. Tam sezon ortasında olmamıza rağmen halde ciddi bir durgunluk var. Kimse ürün hazırlayamıyor" dedi.

MARKET LOBİSİ ÇOK GÜÇLÜ

Komisyonculuğun meslek olduğunu ve her önüne gelenin yapmaması gerektiğini kaydeden Akcan, meslek standardının oluşturulması gerektiğini, sertifikası olmayanın komisyonculuk yapmaması gerektiğini kaydetti. Marketlerin lobisinin güçlü olduğunu söyleyen Akcan, "Bizim de lobimizi güçlendirmemiz lazım" dedi.

Mevcut hal yasasıyla birlikte marketlerin hal dışında tedarik sağladığını, bu durumun yerel yönetimler için vergi kaybına da neden olduğunu söyleyen Akcan, "Hal yasasını yeniden düzenlemeliyiz, bunun için çalışıyoruz. Mevcut haliyle uygulanırsa yaş sebze meyve piyasası iyice bozulacak" dedi. Akcan, Borsa yönetimine ziyaretleri nedeniyle teşekkür etti.

PİYASA TOPLANTISINA KATILDILAR, ESNAFI ZİYARET ETTİLER

ATB Başkanı Ali Çandır ve yönetimi, Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın da katılımıyla gerçekleşen, üretici, tüccar ve komisyoncuların bulunduğu yaş sebze ve domates fiyatlarının belirlendiği piyasa toplantısına katıldı. Çandır ve beraberindeki heyet, daha sonra hal esnafını ziyaret etti.

ATB KESME ÇİÇEK SEKTÖRÜYLE KENYA'DA

Antalya Ticaret Borsası (ATB), üyelerinin yurtiçi ve yurtdışı ticaretini geliştirmek için çalışmalarını sürdürüyor. ATB üyeleri, Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi (URGE) projesi kapsamında Kenya'da kesme çiçek ihracatıyla ilgili temaslarda bulundu.

Antalya Ticaret Borsası'nın yürüttüğü Kesme Çiçek İhracatının Geliştirilmesi URGE Projesi kapsamında, kesme çiçek ihracatçısı firmaların temsilcileri Afrika'nın çiçek üretim merkezi Kenya'ya gitti. ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır başkanlığındaki heyet, Kenya'nın Başkenti Nairobi'de temaslarda bulundu. Türkiye Cumhuriyeti Nairobi Ticaret Müşaviri Mustafa Alıcı'nın da yer aldığı B2B toplantısına katılan heyet üyeleri, çok sayıda Kenyalı firma ile ticari görüşme yaptı, işbirliği olanaklarını görüştü. Kenya ekonomisi ve kesme çiçek pazarının yapısı hakkında bilgi alan heyet üyeleri, yürütülebilecek çalışmalarla ilgili görüş alışverişinde bulundu.

KENYALI FİRMALARLA İKİLİ GÖRÜŞMELER

Başkan Çandır başkanlığında ATB heyeti, Türkiye Cumhuriyeti Nairobi Büyükelçisi Subutay Yüksel'i de ziyaret etti. İki ülke arasında geliştirilebilecek işbirlikleri hakkında görüşen heyet üyeleri Büyükelçi'ye gösterdiği yakın ilgi nedeniyle teşekkür ederken, ATB Başkanı Ali Çandır, Yüksel'e günün anısına plaket takdim etti.

Heyet, Kenya Flower Council CEO'su Clement Tulezi'i ve yönetim kurulu üyelerini de ziyaret ederek, kesme çiçek sektörünün Türkiye'deki ve dünyadaki gelişimi hakkında bilgi alışverişinde bulundu.

KFC yönetim kurulu üyeleri ve çalışanlarının katıldığı toplantıda Kenya kesme çiçek sektörü hakkında bilgi alındı, karşılıklı işbirlikleri görüşüldü. ATB URGE Heyeti, Naivasha bölgesinde kesme çiçek üreticisi firmaları da ziyaret ederek, saha deneyimlerini paylaştı, Türkiye'de yetiştirilebilecek yeni çeşitler hakkında bilgi aldı.

KESME ÇİÇEK İHRACAT KAPASİTEMİZ YÜKSEK

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Türkiye'de kesme çiçeğin yaklaşık yarısını üreten Antalya'nın ihracat kapasitesinin yüksek olduğunu belirterek, bölgede üretilen kesme çiçeği hedef pazarlara ulaştırmak istediklerini söyledi.

Borsa olarak üyelerinin ticaret hacmini genişletmek için bir çok ülkede temaslarda bulunduklarını kaydeden Çandır, kesme çiçekte ihracatı artırmak için ATB UR-GE heyetini Kenyalı firmalarla buluşturduklarını belirtti.

Çandır, kesme çiçek sektöründeki üyelerinin daha önce Kolombiya ve Birleşik Krallık'ta incelemelerde bulunduklarını anımsattı. Çandır, en önemli çiçek üretim merkezlerinden biri olan Kenya'da önemli ticari görüşmeler gerçekleştirildiğini belirtirken, "Antalya Ticaret Borsası olarak ürünlerimizin ticari hacmini ve yurtdışı pazarını artırmak için çalışıyoruz. Yürüttüğümüz URGE projeleriyle ticari kazanımlar sağlıyoruz" dedi.

TARIMIN MALİYETİ KASIM'DA DÜŞTÜ

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Tarım-GFE'nin Ağustos ayında aylık yüzde 1.39, yıllık yüzde 33.25 ilan edildiğini belirtirken, "Ağustos ayı için açıklanan tarımsal girdi maliyetleri aylıkta ve yıllıkta 2021 yılından sonraki en düşük Ağustos verileri olmuştur" dedi.

Ali Çandır

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı Kasım ayı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ni (Tarım-GFE) değerlendirdi. Tarım-GFE'nin Kasım ayında aylık 1,41 ilan edildiğini belirten Çandır, "Bu rakam, endeksin ölçülmeye başladığı 2015 yılından itibaren Kasım ayları ortalamasının (2,22) altında kalmıştır. Böylece Eylül ayındaki düşüş ve ortalamaya yaklaşış seyri devam etmiştir" dedi. Tarım-GFE'nin Kasım ayında yıllık yüzde 32,92 ilan edildiğini kaydeden Çandır, "Bu yıllık rakam, son 9 yılın Kasım ayları ortalamasının (33,57) altında kalmıştır. Kasım ayı için açıklanan tarımsal girdi maliyetleri enflasyonu aylıkta ve yıllıkta 10 yıllık ortalamaların altında kalmıştır" değerlendirmesinde bulundu.

KASIM'DA YEM YÜKSELİŞTE

Kasım ayı Tarım-GFE'nin alt kalemlerine bakıldığında, tarımda kullanılan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylıkta yüzde 1,43 ve yıllıkta yüzde 31,52'lik artış olduğunu belirten Çandır, "Kasım ayları itibariyle aylıkta 2022 ve 2023 yıllarından ve yıllıkta ise 2023 yılından daha yüksek Kasım ayı verileri ilan edilmiştir" dedi.

Çandır, aylıkta tohumda yüzde 0,82, enerjide yüzde 0,69, gübrede yüzde 2,29, ilaçta yüzde 0,74, veteriner hizmetlerinde yüzde -0,26, yemde yüzde 2,36 ve diğer kalemlerde ise yüzde -0,33'lük değişimler ilan edildiğini, yıllıkta ise tohumda yüzde 53,35, enerjide yüzde 19,27, gübrede yüzde 17,85, ilaçta yüzde 21,82, veteriner hizmetlerinde yüzde 44,09, yemde yüzde 33,25 ve diğer kalemlerde ise yüzde 61,87 olduğunu kaydetti. Çandır, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlerin fiyatlarında ise aylık yüzde 1,25 ve yıllık yüzde 41,65'lik artış ilan edildiğini belirtirken, "Kasım ayında Tarım-GFE alt kalemlerindeki değişimler, yılbaşından bu yana derece derece düşüş eğilimi gösterirken Kasım ayında bu düşüş, ortalamaların altına sarkmıştır" dedi.

ÜRETİCİ LEHİNE DÖNDÜ

Kasım ayı tarımsal üretici fiyat endeksi Tarım-ÜFE'nin aylık yüzde 8,88 ile 10 yıllık Kasım ortalamasının (2,13) üzerinde ilan edildiğini, yıllık ise yüzde 46,91 ile 10 yıllık ortalamanın (24,75) üzerinde ilan edildiğini anımsatan Çandır, "Tarımsal faaliyetlerde bulunanlar açısından son bir yıllık eğilim genel olarak üretici aleyhine seyretmiştir. Ancak Mayıs, Haziran ve Kasım aylarında bu aleyhte eğilim yerini üretici lehine çevirmiştir. Yıllık girdi maliyetleri artışı ise nispi olarak üretici fiyatları artışına yakın seyretmiştir. Üretici, Kasım ayında aylıkta ve yıllıkta lehte bir durum yaşamıştır. Hem aylıkta hem de yıllıkta üretici fiyatlarının nispi olarak tarımsal girdi fiyatlarından yüksek seyretmesi sürdürülebilirlik bakımından önem taşımaktadır. Çünkü üreticinin tek maliyet grubu, girdi kalemleri değil en az onun kadar da diğer maliyetleri söz konusudur" değerlendirmesinde bulundu.

Yurtdışı üretici enflasyonu YD-ÜFE'nin Kasım'da aylık yüzde -0,86 azalırken, yıllık yüzde 25,19 arttığını, yurtiçi üretici enflasyonu Yİ-ÜFE'nin aylık yüzde 0,66, yıllık yüzde 29,47 ilan edildiğini belirten Çandır, "Üretici düzeyindeki gıda kalemi ise aylık yüzde 1,70 ve yıllık ise yüzde 39,58 artmıştı. Bu durum, Kasım ayında da tarıma dayalı imalat sanayiindeki enflasyonun, tarımdan daha yüksek seyrettiğini göstermektedir" dedi.

Kasım ayında tüketici enflasyonu TÜFE'nin aylık yüzde 2,24, yıllık yüzde 47,09 arttığını kaydeden Ali Çandır, "Son 10 yıllık Kasım ayı ortalamalarının aylıkta yüzde 2,20 ve yıllıkta ise yüzde 18,53 olduğu hatırlanırsa manşet enflasyonların hala ne kadar yüksek seyrettiği daha iyi anlaşılır. Tüketici taraftaki gıda enflasyonu ise Kasım ayında aylık yüzde 5,10 ve yıllık yüzde 48,57 olarak ilan edilmişti. İşlenmemiş gıda enflasyonu Kasım'da aylık yüzde 9,00 ve yıllık yüzde 59,79 oldu. Yaş meyve sebze enflasyonu aylık yüzde 18,08 ve yıllık 91,16 artış olarak ilan edilmişti. Tüketici taraftaki bu rakamlar, üreticilerin maruz kaldığı enflasyonun üzerinde bir tüketici enflasyonu olduğunu göstermeye devam etmektedir" dedi.

ANTALYA TİCARET BORSASI

OCAK MECLİSİ TOPLANDI

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Ocak ayı Meclis Toplantısı, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında üyelerin katılımıyla ATB Toplantı Salonu'nda gerçekleşti. Üyelerin yönetimin bir aylık faaliyetleriyle ilgili bilgilendirildiği Meclis'te ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, tarım, ekonomi ve Antalya ile ilgili değerlendirmelerde bulundu. Çandır, Bolu Kartalkaya'daki otel yangınında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına sabır, yaralı vatandaşlara şifa diledi.

2024, 2023'ÜN GERİSİNDE

2024 yılının ekonomik göstergeler bakımından 2023 yılının gerisinde kalan bir yıl olduğunu söyleyen Çandır, 2024 yılı için yaklaşık yüzde 3 ekonomik büyüme beklendiğini, tarım sektörü için ise genel ekonomiden daha düşük bir büyüme öngördüklerini kaydetti. Çandır, üretimdeki gerilemelere paralel olarak ihracatta da benzer düşüşler yaşandığına dikkat çekti. Ülkede toplam ihracat yıllık yüzde 2.1 artarken, Antalya'nın ihracatının yüzde 1.4 azaldığını belirten Çandır, şunları kaydetti:

Ali Çandır

"Tarım ve gıda ihracatımız, ülkemizde yüzde 3.3 artarken, kentimizde yüzde 2.2 azalmıştır. Kentimizin ihracatının lokomotifi olan yaş meyve ve sebze ihracatı, ülkemizde 2.4, kentimizde ise yüzde 7.3 azalmıştır. Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden olan kredi kullanımı, hem ülkemizde hem de kentimizde yıllık yüzde 43 civarında bir artış göstermiştir. Yani enflasyonun yüzde 45 civarında ilan edildiği bir ortamda aslında kredi büyümesi olmamıştır. Diğer taraftan, çekle işlem hacmi, ülkemizde yüzde 71, kentimizde ise yüzde 56 artmıştır. Bu göstergede de reel artış düşük kalmıştır. Buna karşılık protestolu senet hacmi, ülkemizde yüzde 150, Antalya'da ise yüzde 258 artarken, karşılıksız çek hacmi, ülkemizde yüzde 211, kentimizde ise yüzde 196 artış göstermiştir. Kurulan ve kapanan şirket sayıları da 2024 yılında hem genel olarak hem de kentimizde, olumsuz değişimler göstermiştir. Ülkemizde kurulan şirket sayısı yüzde 10, Antalya'da ise yüzde 21 azalmıştır. Kapanan şirket sayıları ise ülkemizde yüzde 21, kentimizde ise yüzde 46 artmıştır."

BEKLENTİ ANKETLERİ GERÇEKLEŞENLE TUTMADI

2024 yılında üyelerine yılın başında, ortasında ve sonunda ekonomi anketleri yaptıklarını kaydeden Çandır, anket sonuçlarını paylaştı. Yıl başında doların yıllık ilan edilen enflasyon kadar olacağını tahmin edenlerin oranının yüzde 20 düzeyindeyken, yıl sonunda bu oranın yüzde 1'e gerilediğini bildiren Çandır, şu sonuçları paylaştı:

"Doların enflasyondan yüksek artacağını tahmin edenlerimizin oranı yüzde 53 iken yıl sonunda yüzde 6'ya düşmüştür. Doların enflasyondan düşük artacağını tahmin edenlerin oranı, yıl başında yüzde 27 iken, yıl sonunda yüzde 31'e yükselmiştir. 2024 yılı için yaptığımız ankette ekonominin 2023 yılına göre daha zor geçeceğini tahmin edenlerin oranı yüzde 65 iken, 2025 yılı için yaptığımız ankette ekonomin 2024 yılına göre daha zor geçeceğini tahmin edenlerin oranı yüzde 55'e gerilemiştir. Yani, 2025 yılına yönelik ekonomik beklentilerimiz, 2024 yılına göre nispi olarak daha olumlu bir düzeyde olmuştur. Ticaretimizle ilgili miktar ve parasal beklentilerimizde de benzer bir nispi iyileşme öngörülmüştür. Anketlerimizle ilgili stoklar, maliyetler, borçlar, alacaklar, krediye erişim ve yatırım/kapasite işlerindeki eğilimlerimiz yıl başı, yıl ortası ve yıl sonu itibarıyla giderek nispi bir iyileşme göstermiştir. Ancak, bunun en ciddi istisnası borçlar konusunda yaşanmıştır. Yıl başında ve ortasında, borçların enflasyondan daha az artacağını tahmin edenlerin oranı yüzde 20 iken yıl sonunda bu oran yüzde 9'a gerilemiştir."

2025 yılı için tahminlerine bakıldığında genel ekonomik beklentideki nispi iyimserliğin bazı kalemlerde görülmediğini söyleyen Çandır, "Stokların enflasyondan az artacağını tahmin edenlerin oranı yüzde 62 olmuştur. 2024 yılında ise bu oran yaklaşık yüzde 25 idi. Maliyetler konusunda da benzer bir eğilim görülmüştür. 2025 yılı için maliyet artışının ilan edilen enflasyondan fazla olacağını tahmin edenlerin oranı yüzde 62 olmuştur. 2024 yılı için bu oran yüzde 32 idi. Borçlar konusunda ise, enflasyondan yüksek olacağını tahmin edenlerin oranı yüzde 43 olmuştur. 2024 yılında bu oran yüzde 25 idi. Kredilerdeki artışın da enflasyonun üzerinde olacağını tahmin edenlerin oranı yüzde 34 olmuştur. 2024 yılında bu oran yüzde 15 idi. Yani kısaca, 2025 yılında maliyetlerin, borçların ve kredilerin hızlı artacağını büyük ölçüde tahmin ediyoruz" bilgilerini paylaştı.

EN BÜYÜK SORUN MALİYET ARTIŞI

Ankette "2024 yılında işinizi aşağıdakilerden hangisi en olumsuz etkiledi?" sorusuna, ankete katılanların yüzde 56'nın maliyet artışlarını, yüzde 20'sinin enflasyonu, yüzde 11'inin dolardaki yetersiz artış olduğunu ifade ettiğini bildiren Çandır, "Geride bıraktığınız 5 yıllık dönemi göz önünde bulundurarak, sektörünüzün önümüzdeki 5 yıl için en temel problemi ne olur?" sorusuna yüzde 46'sının maliyet artışları, yüzde 27'sinin piyasa belirsizliğini en önemli riskler olarak gördüğünü kaydetti.

ÜRETİMİN YÜZDE 10'U HALLERDE İŞLEM GÖRÜYOR

Antalya Ticaret Borsası olarak son 4 yıldır, her ay Antalya halleri aylık domates, sebze ve meyve fiyat ve miktar endekslerini açıkladıklarını belirten Çandır, Antalya hallerinde işlem gören sebze ve meyve miktarlarının her geçen yıl azaldığına dikkat çekti.

Çandır, "Bu durum, haldeki piyasa işleyişini olumsuz yönde etkilemektedir. Son 10 yılda hallerimizdeki işlem miktarları; domateste yüzde 56, sebzede yüzde 47 ve meyvede ise yüzde 38 azalmıştır. Böylece 2024 yılında Antalya hallerinde işlem gören; domates miktarı 294 bin tona, sebze miktarı 814 bin tona ve meyve miktarı ise 189 bin tona gerilemiştir.

Açıklanan son verilere göre Antalya'nın domates üretimi 2.6 milyon tona, sebze üretimi 5 milyon tona ve meyve üretimi ise 2 milyon tona ulaşmıştır. Yani genel olarak üretimin yüzde 10'u kadar ürün, hallerde işlem görmüştür.

Bu durum, gerçekten piyasa bozucu bir mekanizma yaratmaktadır. Çünkü yaş meyve sebze piyasasının, çok hızlı ve etkin işleyişe sahip olması gereklidir.

Piyasanın etkin işleyişi, toplam miktarın anlamlı yoğunluğunun hallerde işlem görmesiyle gerçekleşebilir" diye konuştu.

ENFLASYON ARZ KAYNAKLI

Merkez Bankası'nın son iki ayda 5 puanlık bir faiz indirimi ile politika faizini yüzde 45'e çektiğini belirten Başkan Ali Çandır, "Bu durum, hepimizin beklentisi dahilindeydi. Ancak uzun süredir ısrarla belirttiğim gibi yaşadığımız enflasyon, talep kaynaklı olmaktan çok arz kaynaklıdır. Yani ciddi bir üretim darboğazından ya da iştahsızlığından geçmekteyiz.

Çünkü üretim maliyetleri, talep piyasasını karşılayacak düzeyin üzerinde seyretmektedir. Anketlerde de açıkça gördüğümüz gibi maliyet yapımız ve düzeyimiz, üretim faaliyetleri için açık ara önümüzdeki en büyük engel olarak görülmektedir. Enflasyonda kalıcı düşüş sağlanmak isteniyorsa işin temel çözümü, maliyet yapısını bozucu politikalar uygulamamaktır diye düşünmekteyim. Bunun ilk ve güven verici adımı da kuşkusuz yönetilen ve yönlendirilen fiyatları, yurtiçi üretici fiyatlarının altında tutmaktır. Diğer bir temel politika uygulaması da veri ve bilgi paylaşımının daha şeffaflaşmasını sağlamaktır.

Döviz fiyatlarının manşet enflasyonun altında bırakılma çabası da ileriye yönelik ciddi bir baskı unsuru oluşturmaktadır. Bu baskı, üretici kesimde endişe yaratmakta ve belirsizliği gereksiz yere artırmaktadır. Türk Lirasının gerçekçi ve sürdürülebilir olmayan değerlenmesi, bir taraftan ihracatçımızı çıkmaza sürüklerken diğer taraftan da yurtiçi üretimi motive etmek yerine ithalatı motive etmektedir. Bu da istediğimiz bir durum değildir" değerlendirmesinde bulundu.

İHRACATIN GELİŞMESİ İÇİN ÇALIŞIYORUZ

Antalya Ticaret Borsası olarak üyelerinin ihracatını geliştirmek ve kurumsal kapasitelerini artırmak amacıyla çalıştıklarını söyleyen Çandır, Ticaret Bakanlığı destekli Ur-Ge projelerinin başarıyla devam ettiğini kaydetti. Çandır, kesme çiçek sektörüne yönelik Ur-Ge projesi kapsamında 2023 yılında Kolombiya, 2024 yılında İngiltere ve Kuzey İrlanda'ya ziyaretler gerçekleştirdiklerini, son olarak da Kenya'yı ziyaret ederek önemli görüşmeler yaptıklarını bildirdi. Çandır, "Kenya'da, kesme çiçek üreticileri ve ihracatçılarıyla yüz yüze görüşmeler yaparak ticari iş birliği olanaklarını değerlendirdik. Avrupa'nın kesme çiçek ithalatında önde gelen ülkelerinden biri olan Kenya, son 20 yılda bu alanda bir başarı hikayesi yazmıştır. Bu başarıda, uygun iklim koşulları, iş gücüne erişim kolaylığı, düşük maliyetler ve kamu tarafından sağlanan teşvikler büyük rol oynamaktadır.

Vergi teşvikleri, uygun maliyetli havayolu lojistiği, elektrik gibi girdi maliyetlerinin azaltılması ve yabancı yatırımcıya sunulan avantajlar, üretim ve ihracatı destekleyen politikaların başlıca unsurlarıdır. Avrupa Birliği pazarına yakınlığıyla önemli bir avantaja sahip olan ülkemizin, bu tür kapsamlı politikalar geliştirmesi, kesme çiçek üretim ve ihracatının hızla artmasına fırsat yaratacağını paylaşmak isterim. Üyelerimizin, Kenya ziyareti ve yapılan görüşmelerden elde ettikleri kazanımların ticaret ve Ar-Ge faaliyetlerine olumlu katkılar sunmasını diliyorum.

Antalya Ticaret Borsası olarak, üyelerimizin ve sektörlerimizin küresel pazarlarda daha güçlü ve rekabetçi bir konumda olması için çalışmalarımıza kararlılıkla devam edeceğiz" diye konuştu.

KEKİK TARİFE BEDELİNDEKİ AFAKİ ARTIŞ İHRACATI ETKİLER

Orman Genel Müdürlüğü'nün 2025 yılı Döner Sermaye Bütçesi kapsamında 2025 yılı tarife bedellerinde afaki düzeyde artışlar yaptığını bildiren Başkan Çandır, kekik için tarife bedelinin yüzde 208 artırıldığını, bu tutara yüzde 3 oranındaki Bakanlık Fonu ve yüzde 20 oranında KDV eklendiğinde 2025 yılı için toplamda yüzde 308'lik bir artış ortaya çıktığını söyledi. Çandır, "Bu artışlar, orman köylüsünün ürün toplamaktan vazgeçmesine, üyelerimizin faaliyetlerini sürdürmekte ve ticaretlerini devam ettirmekte zorlanmasına yol açacaktır. Ülkemizin ihracatını olumsuz etkileyerek uluslararası pazarlarda kayıplara neden olacaktır. Üyelerimiz, söz konusu bedellerin 2025 yılı için belirlenen yeniden değerleme oranını aşmayacak biçimde güncellenmesi talep edilmektedir. Üyelerimizden gelen talep üzerine konuya ilişkin gerekli düzenlemenin yapılması için gerekli girişimlerde bulunduk, takipçisi olacağız" diye konuştu.

ZİNCİR MARKETLERİN FASON ÜRETİMİ PİYASA DENGESİNİ BOZDU

Zincir marketlerin kendi isimleri veya alt markaları altında fason üretim yaptırarak, ürünlerini ürettirdikleri işletmelerle doğrudan rekabet etmeye başladığını söyleyen Çandır, "Bu durum, özellikle son dönemde belirgin bir artış göstermiş ve piyasa dengelerini olumsuz yönde etkilemiştir. Küçük ve orta ölçekli işletmelerin zincir market raflarında yer alması her geçen gün daha da zorlaşmaktadır. Diğer taraftan üyelerimiz, zincir marketlerin mevcut tedarikçilerine sunduğu zorlu tahsilat şartları, promosyon talepleri, tek taraflı indirim ve iade uygulamalarının birçok işletmeyi ve markayı ciddi anlamda zorladığını ifade etmektedirler. Piyasada hakim unsur olma özelliklerini düzenlemek ve piyasa dengelerini korunmak için bu kapsamda yasal düzenlemelere ve uygulamalara acil ihtiyaç duyulmaktadır" diye konuştu.

Başkan Çandır, 2025 yılının herkes için sağlıklı, mutlu, başarılı ve bereketli bir yıl olması dileyerek konuşmasını tamamladı. Meclis'te üyeler sektörleriyle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

KASAPLAR FEDERASYONU BAŞKANI YARDIMCI:

"ET PAHALI DEĞİL"

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) işbirliğinde düzenlenen Tarım Gündem Programı'nın konukları Türkiye Kasaplar Besiciler Et ve Et Ürünleri Federasyon Başkanı Osman Yardımcı ile Antalya Ticaret Borsası Meclis Üyesi Ata Sönmez oldu. Antalya Ticaret Borsası Basın Danışmanı Vahide Yanık'ın moderatörlüğünde düzenlenen programda et fiyatları, ithal etin piyasaya etkisi, et tüketimi konuşuldu.

EN AZ ZAM GELEN ÜRÜN ET

Türkiye Kasaplar Besiciler Et ve Et Ürünleri Federasyon Başkanı Osman Yardımcı, pandemiden bu yana tüm temel gıda maddelerine gelen zamlara bakıldığında en az zam gelen temel gıda maddesinin et olduğunu söyledi. Yardımcı, "Vatandaşın alım gücü var, yok, o devletin işi. Ama en az zam gelen temel gıda maddesi et. 7-8 aydır ete zam gelmiyor ama yeme geliyor. Bir avuç çerez 700-800 TL olmuş" dedi.

Osman Yardımcı

Devletin getirdiği ithal eti zincir marketlere ucuza verdiğini ancak kasap esnafının ithal et satmadığını kaydeden Yardımcı, "Market yasak yok, kasaba yasak var. Market açık tavuk satıyor yasak değil, kasap satınca 180 bin TL cezası var. Hazır kıyma markette yasak değil, kasaba yasak. Devlet kasabı da sübvanse etsin. Biz de ucuza satarız" dedi.

İTHAL ET ELEŞTİRİSİ

Halkın alım gücü olmadığı için etin az satıldığını, eti ucuza halka sunmak için ithal edilmesinin uzun vadede hayvancılığı bitireceğini kaydeden Ata Sönmez, "Biz bu senaryoyu daha önce de gördük. İthal et getirip, 3 harfli marketlerde 25 TL'ye kıyma, 29 TL'ye kuşbaşı sattırdılar. Halk bir dönem ucuz yedi ama ithal bağımlısı olduk. Maliyeti yerli besiciye 350 TL'ye olan 1 kilogram eti siz 400 TL'ye satamazsınız. İthal ete güvenerek et fiyatında sabitleme olamaz. Bu yerli üreticiyi bitirir. Bu ülke eti çok seviyor ama alamıyor, o yüzden gündemde et var" diye konuştu.

Ata Sönmez

ET FİYATINDA ARTIŞ BEKLENMİYOR

Ata Sönmez et fiyatlarında artış beklemediğini vurgularken, "Enflasyon ne olur bilmiyorum ama bu yıl etin fiyatının çok artacağına inanmıyorum. Enflasyonla mücadele edildiği için afaki fiyatların olacağına sanmıyorum" dedi.

AİLE İŞLETMECİLİĞİ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İÇİN ÖNEMLİ

Ata Sönmez, hayvancılıkta aile çiftliğinin önemini vurgularken, "Her bir köy büyük bir işletmedir. Büyük besihaneler de de olsun ama hayvancılıkta aile işletmeciliği sürdürülebilirlik açısından çok önemli. Biz yayla köylerine yazlık evi yaptık, köylüyü kovalamaya kalktık. Besici para kazanırsa 500 hayvanı seneye 700 olur, zarar ederse hayvan sayısı 300'e düşer" diye konuştu.

COĞRAFİ İŞARETLİ KARYAĞDI ARMUDU YEMEKLERLE TANITILDI

Antalya Ticaret Borsası tarafından coğrafi işaret tescili alınan Korkuteli Karyağdı Armudu için tanıtım toplantısı düzenlendi. Toplantıda karyağdı armudu kullanılarak yapılan yemek çeşitleri konuklara ikram edildi.

Antalya Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından coğrafi işaretli "Karyağdı Armudu'nun tanıtım toplantısı düzenlendi. Bir otelde düzenlenen etkinliğe, Antalya Vali Yardımcısı Aydın Abak, Antalya Tarım ve Orman Müdürü Şakir Fırat Erkal, Antalya Ticaret Borsası (ATB) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı Başkanı Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu ile çok sayıda davetli katıldı.

"KÜLTÜREL MİRAS OLARAK GÖRÜYORUZ"

Antalya Tarım ve Orman Müdürü Şakir Fırat Erkal, burada yaptığı açıklamada, Karyağdı Armudu gibi değerlerin kültürel miras olarak görüldüğünü söyledi.

Coğrafi ürünlerin tanıtılmasına katkı sağlamak istediklerini belirten Erkal, "Bunları yaşatmamız, dünyaya tanıtmamız, önlerini açmamız, hayatta kalmalarını sağlamamız için de bir dizi faaliyetlerimiz oluyor.

Önümüzdeki süreçte Antalya'nın diğer coğrafi işaretli ürünlerinde ya da coğrafi işaret alma yolunda olan ürünleriyle ilgili çalışmalarımız olacak." dedi.

BAŞKAN ÇANDIR'DAN GASTRONOMİ VURGUSU

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Türkiye gastronomisini dünya gastronomisine ulaştırmayı istediklerini söyledi. Coğrafi işaretli ürünlerle ülke ekonomisine katkıda bulunmayı hedeflediklerini ifade eden Çandır, "Karyağdı Armudu'nu coğrafi işaretle taçlandırdık.

Bu toprakların her köşesinde birbirinden değerli ürünlerimiz var ve bu ürünleri üreticilerimizin de yardımıyla ekonomiye kazandırmayı hedefliyoruz. 18 ürünümüz işaret aldı 17'si de işaret almayı bekliyor. Antalya ürünlerinin Antalya'daki işletmelerin raflarında bulunmasını tavsiye ediyorum." diye konuştu.

KARYAĞDI SOSLU KEÇİ GÜVECİ BEĞENİLDİ

Katılımcılara "Karyağdı Armudu"nu içeren ekşimaya ekmeği, Karyağdı Armudu soslu levrek, zeytinyağlı armut yemeği, çıtır baklava böreği, armut püreli kaya levreği kabayaki, keçi eti, fırında Karyağdı Armudu ve sufle ikram edildi. Antalya'nın zenginliklerini sunabileceği yemek çeşitlerini Antalya gastronomisine sunmayı hedeflediklerini belirten Şef Çağrı Esmer, Karyağdı Armudu sosu içeren keçi etli güveç yemeğinin çok beğenildiğini söyledi.

HAL YASASI HALİ VURDU!

Salim Uzun / Hürriyet

En çok bolluk getiren yağmur, alın teridir... Cenap Şahabettin...
*
Bu özdeyişi çok severim.
*
Ve her nedense bu cümlenin arkasında hep Türk çiftçisinin silüetini görürüm.
*
Çünkü tarım emek ister.
*
Çünkü tarım mücadele ister.
*
Teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin tarımın özünde insan vardır.
*
Ve tarım, bu ülkenin her zaman öncelikli gündeminde olmalıdır.
*
O yüzdendir ki Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi, Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır'ı düzenli olarak ziyaret ederim.

Bol bol tarımı, sorunları, atılması gereken adımları konuşuruz.
*
Son yaptığım ziyarette, sürekli değişen Hal Yasası'nı etraflıca konuştuk.
*
Çünkü, yüksek enflasyonun en çok etkilediği alanlardan biri de semt pazarları.

Özellikle yaş sebze-meyve fiyatlarındaki dengesizlik, tüketicinin cebini yakıyor.
*
Peki, yasanın neresi aksıyor?

HALLERDE YAPRAK KIMILDAMIYOR

"Üretici hallerinde işlem gören sebze ve meyve miktarının her geçen yıl azaldığını görüyoruz. Bu durum, haldeki piyasa işleyişini olumsuz yönde etkiliyor. Son 10 yılda, hallerimizdeki işlem miktarı, domateste yüzde 56, sebzede yüzde 47 ve meyvede ise yüzde 38 azaldı. 2024 yılında Antalya hallerinde işlem gören domates miktarı 294 bin tona, sebze miktarı 814 bin tona, meyve miktarı ise 189 bin tona geriledi.

PİYASA GERÇEKÇİ DEĞİL

Antalya'nın domates üretimi 2.6 milyon tona, sebze üretimi 5 milyon tona, meyve üretimi ise 2 milyon tona ulaştı. Durum böyle iken sadece yüzde 10 civarında ürün, hallerde işlem görüyor. Bu durum da piyasayı bozuyor. Üretici hallerinde mal olmadığında fiyat aşırı yükseliyor, mal çok olunca ise fiyat aşırı düşüyor. Maalesef bu sistemde gerçekçi bir piyasa oluşturamıyoruz.

HAL AYRIMI DOĞRU YAPILMALI

Yasada düzenleme yapılırken üretici konumundaki haller (Antalya, Mersin, Hatay) ile tüketici konumundaki (İstanbul, Ankara) haller aynı kefeye kondu. Bu sistemde marketler kendi firmaları aracılığı ile üreticiden ürün alıyor, sonra kendi firmasına yeniden satıyor. Hallerde ise yaprak kımıldamıyor. Oysa ürün yoğunluğu hallerde olmalı. O zaman fiyat daha doğru belirlenir. Bunu da ancak yasal düzenleme ile yapabiliriz.

SERADA 20, MARKETTE 40 TL

Kumluca'daki serada domates 20 TL, aynı ilçedeki markette 40 TL. Neden? Çünkü kitlesel tüketim modeline geçtik. Kumluca'dan domates alan, Ağrı'dan alanın nakliyesine ortak oluyor. Eskiden, halden ürünü alırdık, alış fiyatını, nakliyesini, kâr marjını koyup satardık. Şimdi ise Türkiye'nin tamamındaki nakliyeler hesaplanarak ortalama fiyat malın üzerine ekleniyor. Yani ürünün yanı başımızda üretilmesinin tüketiciye faydası kalmadı."
*
Peki, bu sorun nasıl aşılacak?
*
Elbette yasal düzenlemeyle.
*
Zaten bu amaçla Ali Bey ve ekibi tarafından yeni bir çalışma başlatılmış.
*
Üreticiyle, tüccarla, ihracatçıyla konuşmuşlar.
*
Bu görüşmelerin neticesinde, fiyat dengesinin sağlanabilmesi adına hallerin önemini ortaya koyan özel bir rapor hazırlanmış.

Rapor Ankara'nın ne kadar dikkatini çeker, ne kadar sürede harekete geçilir onu bekleyip göreceğiz.

TARIM ENFLASYONU YÜKSELDİ

ATB, ATAK Başkanı Ali Çandır, TÜİK'in açıkladığı Aralık ayı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'nin Aralık ayında aylık yüzde 2,13, yıllık yüzde 32,49 ilan edildiğini belirtirken, "Aralık ayı için açıklanan tarımsal girdi fiyatları enflasyonu, aylıkta ve yıllıkta 10 yıllık ortalamaların altında kalmıştır" dedi.

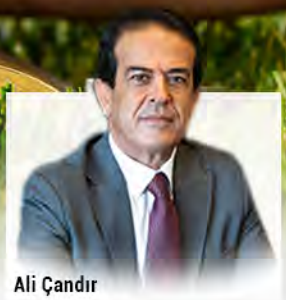

Ali Çandır

Antalya Tıcaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı Aralık ayı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ni (Tarım-GFE) değerlendirdi. Tarım-GFE'nin Aralık ayında aylık yüzde 2,13 ilan edildiğini belirten Çandır, "Bu rakam, endeksin ölçülmeye başladığı 2015 yılından itibaren Aralık ayları ortalamasının (2.38) altında kalmıştır.

Böylece Eylül ayındaki düşüş ve ortalamanın altında seyir devam etmiştir" dedi. Tarım-GFE'nin Aralık ayında yıllık yüzde 32,49 ilan edildiğini kaydeden Çandır, "Bu yıllık rakam, son 9 yılın Aralık ayları ortalamasının (32,95) altında kalmıştır.

Aralık ayı için açıklanan tarımsal girdi fiyatları enflasyonu, aylıkta ve yıllıkta 10 yıllık ortalamaların altında kalmıştır" değerlendirmesinde bulundu.

TOHUMDA YÜKSEK ARTIŞ

Aralık ayı Tarım-GFE'nin alt kalemlerine bakıldığında, tohumda aylık yüzde 1,64, enerjide yüzde 1,19, gübrede yüzde 2,98, ilaçta yüzde 1,86, veteriner hizmetlerinde yüzde 1,94, yemde yüzde 2,31 ve diğer kalemlerde ise yüzde 0,49 artış olduğunu belirten Çandır, yıllık değişimlere bakıldığında tohumda yüzde 52,31, enerjide yüzde 23,20, gübrede yüzde 21,45, ilaçta yüzde 22,14, veteriner hizmetlerinde yüzde 45,06, yemde yüzde 28,76 ve diğer kalemlerde ise yüzde 52,07'lik artışa dikkat çekti.

Çandır, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylık yüzde 3,46, yıllık yüzde 44.23'lük artış ilan edildiğini belirtirken, "Tarımda kullanılan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylıkta yüzde 1,90 ve yıllıkta ise yüzde 30,62'lik artış ilan edilmiştir. Aralık ayları itibariyle aylıkta ve yıllıkta 2023 yılından daha düşük Aralık ayı verileri ilan edilmiştir. Aralık ayında Tarım-GFE alt kalemlerindeki değişimler, yılbaşından bu yana derece derece bir düşüş eğilimi gösterirken Aralık ayında bu düşüş, ortalamaların altına sarkmıştır" dedi.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İÇİN ÖNEMLİ

TÜİK tarafından Aralık ayı tarım üretici fiyat endeksi Tarım-ÜFE'nin aylık yüzde 0,39 ile 10 yıllık Aralık ortalamasının (2,91) çok altında ilan edildiğine dikkat çeken Ali Çandır, yıllık yüzde 37,01 ile 10 yıllık ortalamanın (24,75) üzerinde ilan edildiğini belirtti. Çandır, şunları söyledi:
"Tarımsal faaliyetlerde bulunanlar açısından son bir yıllık eğilim, genel olarak üretici aleyhine seyretmiştir. Ancak Mayıs, Haziran ve Kasım aylarında bu aleyhte eğilim yerini üretici lehine çevirmişken Aralık ayında yeniden üretici aleyhine seyir söz konusu olmuştur. Yıllık girdi maliyetleri artışı ise nispi olarak üretici fiyatları artışından yüksek seyretmiştir. Üretici, Aralık ayında aylıkta ve yıllıkta aleyhte bir durum yaşamıştır. Hem aylıkta hem de yıllıkta üretici fiyatlarının nispi olarak tarımsal girdi fiyatlarından ciddi bir yükseklikte seyretmesi sürdürülebilirlik bakımından önem taşımaktadır. Çünkü üreticinin tek maliyet grubu, girdi kalemleri değil en az onun kadar da diğer maliyetleri söz konusudur."

Yurtdışı üretici enflasyonu YD-ÜFE'nin Aralık'da aylık yüzde 0,91 ve yıllık yüzde 23,5 arttığını kaydeden Başkan Çandır, yurtiçi üretici enflasyonu Yİ-ÜFE'nin aylık yüzde 0,40 ve yıllık yüzde 28,52 arttığını belirtti. Çandır, "Üretici düzeyindeki gıda kalemi aylık yüzde 1,39, yıllık ise yüzde 37,96 arttı. Bu durum, Aralık ayında da tarıma dayalı imalat sanayiindeki enflasyonun, tarımdan daha yüksek seyrettiğini göstermektedir" değerlendirmesinde bulundu.

MANŞET ENFLASYON YÜKSEK

Aralık ayında üretici kesimdeki bu enflasyonlara karşılık tüketici enflasyonu TÜFE'nin aylık yüzde 1,03 ve yıllık yüzde 44,38 arttığına dikkat çeken Ali Çandır, "Son 10 yıllık Aralık ayı ortalamalarının aylıkta yüzde 1,23 ve yıllıkta ise yüzde 18,31 olduğu hatırlanırsa manşet enflasyonun hala ne kadar yüksek seyrettiği daha iyi anlaşılır.

Tüketici taraftaki gıda enflasyonu ise Aralık ayında aylık yüzde 1,29, yıllık yüzde 43,58 ilan edildi. İşlenmemiş gıda enflasyonu Aralık'ta aylık yüzde 0,86, yıllık yüzde 50,29 düzeyinde ilan edildi. Yaş meyve sebze enflasyonu aylık yüzde 1,65 düşüş, yıllık 68,78 artış olarak ilan edildi.

Tüketici taraftaki bu rakamlar, üreticilerin maruz kaldığı yıllık enflasyonun üzerinde bir tüketici enflasyonu olduğunu göstermeye devam etmektedir" dedi.

DEFTERDAR İLHAN KARAYILAN:

"ANTALYA VERGİSİYLE BARIŞIK"

Antalya Defterdarı İlhan Karayılan, Antalya'nın bütçe gelirinin 134 milyar lira civarında olduğunu, 97 milyar lira da harcaması olan bir şehir olduğunu bildirirken, "Antalya, 40 milyar liraya yakın artısı olan şehir. Bütçeye artı değer sağlayan ender şehirlerimizden" dedi.

Antalya Defterdarı Ilhan Karayılan 36. Vergi Haftası nedeniyle Antalya Ticaret Borsası Yonetim Kurulu Baskanı Ali Candır'ı ziyaret etti. Ziyarette Antalya ekonomisi konusuldu. 36. Vergi Haftası boyunca cesitli etkinlikler duzenleyerek vergi bilincini artırmayı hedeflediklerini soyleyen Karayılan, bu kapsamda ziyaretler gerceklestirdiklerini belirtti. Karayılan, "Antalya Ticaret Borsamız, Antalya ekonomisine katkı saglayan, uluslararası ticarette onemli bir yere sahip, Antalya'nın en onemli kurumlarındandır" dedi.

Tarım, turizm ve ticarette onemli calısmaların yurutuldugu Antalya'nın, vergisini odeyen, vergiye uyumlu bir kent oldugunu ifade eden Ilhan Karayılan, "Antalya vergiyle barısık bir ilimiz. Kas'tan Gazipasa'ya kadar kesintisiz uretim yapan bir il. Kazandıkca vergisini odeyen, vergi bilinci seviyesi yuksek bir ilimiz. Antalya'da tarım lokomotif bir sektor, tarımın vergiye katkısı da onemli boyutta" dedi.

ANTALYA VERGİ TAHSİLAT ORANINDA YÜZDE 90'A ÇIKTI

Antalya'nın butce gelirinin olarak 134 milyar lira civarında oldugunu, 97 milyar lira da harcaması olan bir sehir oldugunu bildiren Defterdar Ilhan Karayılan, "Antalya, 40 milyar liraya yakın artısı olan sehir. Butceye artı deger saglayan ender sehirlerimizden" dedi. Antalya'da vergi tahsilat oranının da yuksek olduguna dikkat ceken Karayılan, "2020 sonrasında vergi tahsilat oranlarında yuzde 10 artısımız var. Antalya, yuzde 90 civarında tahsilat oranıyla vergisini hızlı toplayan illerin basında geliyor. Turkiye sıralamasında ilk 6'dayız" diye konustu. Karayılan, kayıt dısı ve vergi adaleti konusunda denetim ve tahsilata cok onem verdiklerini vurgularken, "Denetim verimliligimiz cok yuksek" dedi. Karayılan, ATB Baskanı Candır'a kurumsal is birligi icin tesekkur etti.

ANTALYA ILE GURUR DUYUYORUM

Antalya Ticaret Borsası Yonetim Kurulu Baskanı Ali Candır, Antalya'nın vergi borcuna sadık bir kent oldugunu kaydetti. Candır, "Turkiye'de toplanan vergide ilk 6'da yer alıyoruz. Ancak Antalya gorundugunden fazla vergi ureten bir sehir. Yıllardır bunu dile getiriyoruz" dedi. Antalya'da faaliyet gosteren turizm ve finans sektorunun merkezlerinin Antalya'da olmadıgını belirten Candır, "Aslında teknolojinin bu kadar ileri oldugu bir donemde firmaların merkezi nerede olursa olsun yerelden elde edilen gelir yerelin hanesine yazılmalı. Bu, kentin urettigi katma degeri daha gorunur hale getirecektir. Umuyoruz onumuzdeki yıllarda kazancın yapıldıgı ilde vergilerin odenmesi saglanacaktır. Hazine ve Maliye Bakanlıgı'nın bu konuda calısma yapmasını bekliyoruz" diye konustu. Yuzde 90 tahsilat oranına sahip Antalya ile gurur duydugunu ifade eden Ali Candır, "Antalya, vergi tahsilat oranında Turkiye ortalamasının uzerinde yer alıyor" dedi. Baskan Candır, vergi dairesi calısanlarının ve mukelleflerin 36. Vergi Haftası'nı kutlarken, Ilhan Karayılan'a ziyareti ve kurumsal is birligi icin tesekkur etti.

SEVGİLİLER GÜNÜ'NDE
30 ÜLKEYE 75 MİLYON DAL ÇİÇEK

14 Şubat Sevgililer Günü için Antalya'dan 30 ülkeye 75 milyon dal çiçek ihraç edildi, bundan 10 milyon dolar ihracat geliri elde edildi. Çiçek üretim merkezi Antalya'da çiçek üreticilerinin en büyük sıkıntısı arazi. Tarım Organize Tarım Bölgeleri kurularak arazi sorunun çözüleceğini söyleyen sektör temsilcileri, işçi problemine de dikkat çekiyor.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) işbirliğinde düzenlenen Tarım Gündem Programı'nın konukları Antalya Ticaret Borsası Meclis Üyesi Selçuk Çelebi ile Çiçekçiler Birliği Dış Ticaret Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Lütfi Göbüş oldu. 14 Şubat Sevgililer Günü'nde düzenlenen ve Antalya Ticaret Borsası Basın Danışmanı Vahide Yanık'ın moderatörlüğünde gerçekleşen programda, çiçek üretimi, çiçek ihracatı ve süs bitkileri sektörünün sorunları konuşuldu.

Selçuk Çelebi

AVRUPA'DA DA ALIM GÜCÜ DÜŞTÜ

14 Şubat Sevgililer Günü nedeniyle 75 milyon dal çiçek gönderdiklerini bundan da 10 milyon dolarlık ihracat geliri elde edildiğini kaydeden Selçuk Çelebi, daha çok kırmızı karanfilin talep edildiğini söyledi. Çelebi, İngiltere, Hollanda, Polonya, Romanya, Bulgaristan, Rusya, Gürcistan'ın başta olmak üzere 30 ülkeye çiçek ihraç ettiklerini kaydetti. Çelebi, iç piyasada olduğu gibi Avrupa'da da alım gücünün düştüğünü belirtti. Çelebi, 14 Şubat'ta Türk sevgililerin kırmızı gülü tercih ettiğini söylerken, "Türkiye'de gül üretimi iklimden dolayı çok fazla yok, bu nedenle Kenya, Kolombiya gibi ülkelerden ithal ediyoruz" dedi.

DÖVİZ KURU ETKİLEDİ

Çiçek üretim maliyetlerinin arttığını buna rağmen döviz kurunun fazla kıpırdamadığını söyleyen Çelebi, "Avro yıllık artış 11.5 civarında artarken, bizim üretim maliyeler yüzde 100'ü geçti. Bu da ithalatı ucuz hale getiriyor, bizim ürünlerimizi pahalı hale getiriyor" dedi.

ARAZİ, İŞÇİ, MALİYETLER EN BÜYÜK SORUN

Çiçek üretiminde en önemli sorunun arazi olduğunu vurgulayan Çelebi, "Kiraladığımız arazilerin sahipleri yüzde 400-500 oranında artış istiyor. Üretim maliyetler zaten yükseldi, ilacı, gübresi, personel giderleri, yakıtın üzerine bir de fahiş arazi gideri eklendi. Çiçekçinin bunun altından kalkması mümkün değil" dedi. Kesme çiçek üretim merkezinin Kepez İlçesi'nde betonlaşma ve kaçak depoların arttığını söyleyen Çelebi, "Seralarımız yıllardır su altında kalmazken, betonlaşmanın etkisiyle seralarımızı son yıllarda su altında kalıyor.

Bunun nedeni kaçak depo ve yapılaşma" dedi. Tarımda işçi sıkıntısına da dikkat çeken Çelebi, "Çiçek serasında işçi bulmakta sıkıntı yaşıyoruz. Bunun nedenini devletin verdiği sosyal yardımlar olarak görüyorum. Devlet, sosyal yardım adı altında bir çok kalemde para veriyor, insanların çalışmalarına gerek yok ki..." dedi.

ÇİÇEĞİN YÜZDE 90'INI İHRAÇ EDİYORUZ

Çiçekçiler Birliği Dış Ticaret Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Lütfi Göbüş, Antalya'da çiçek üretiminin 40 yıllık geçmişe sahip olduğunu belirtirken, başlangıçtan bu yana üretimde önemli yol kat edildiğini söyledi. Antalya'nın yayla üretimiyle birlikte 12 ay çiçek üretir ve ihraç eder hale geldiğini anlatan Göbüş, "Antalya, çiçekte ihracat odaklı bir kent. Ürettiğinin yüzde 90'ını ihraç ediyor" dedi.

Lütfi Göbüş

ORGANİZE TARIM BÖLGESİ ARAZİ SORUNUNU ÇÖZER

Türkiye'nin hedef pazarlara yakın bir bölge olduğunu, ihracatın daha da artırılabileceğini kaydeden Göbüş. "Tarım alanları ranta yenik düştü. Çiçeği üretecek arazi bulamıyoruz. Arazi probleminin giderilmesi için çiçekçiler olarak Antalya'da organize tarım bölgeleri kurulmasını bekliyoruz. Antalya Ticaret Borsası bu konuda ciddi çalışma yürütüyor, yerel dinamikler de buna destek vermeli. Daha modern seralarda, daha teknolojik yapılarla, daha az iş gücüyle, daha fazla üretimi elde edip Avrupa'da rekabet gücümüzü artırabiliriz" diye konuştu.

UÇAK TAŞIMACILIĞI BİZE PAHALI

Çiçekte hava taşımacılığının zaman avantajlı ancak çok pahalı olduğunu söyleyen Lütfi Göbüş, Kenya, Kolombiya gibi rakiplerimize göre pazara yakınız, lojistik avantajımız var. Ama uçak taşımacılığında çok pahalıyız. Uzak pazarlardaki rakiplerimize göre uçağa daha fazla para ödeyerek ürünümüzü hedef pazara gönderebiliyoruz. Bu sorun çözülmeli" dedi.

SEVDİKLERİNİZE ÇİÇEK ALIN

Türkiye'de çiçek tüketiminin düşüklüğüne işaret eden Göbüş, "Türkiye'de çiçeğe harcadığımız para ortalama kişi başı 1 Avro'nun altındaydı, şimdi 3 Avro'ya ulaştı, tabi ki bu yeterli değil. İsviçre'de kişi başı çiçek tüketimi 200 Avro civarında. Sevdiklerinize çiçek alın" dedi.

ÇİÇEKÇİLER BİRLİĞİ İHRACAT ŞAMPİYONU

Çiçekçiler Birliği Dış Ticaret Anonim Şirketi çatısı altında çiçekçilerin ortak hareket ettiğini söyleyen Lütfi Göbüş, "Firmalar bağımsız üretiyor ancak ihracat işlemlerini ortak yapıyoruz. Birlikten güç doğar mantığıyla sinerji yaratıyoruz. O sinerji ile dış pazarlarda daha iyi konumdayız. Her firmanın hazırladığı ürünleri belirli standartlarda hedef pazarlara ulaştırıyoruz. Yüksek miktarda talepleri karşılayabiliyoruz. Her hafta taze, vazo ömrünü kaybetmemiş ürünleri ihraç edebiliyoruz. Süs bitikleri sektörünün ihracat şampiyonuyuz. 2024 yılında da şampiyon olacağız" diye konuştu.

SERALARI SOĞUK VURDU, TÜM ÜRÜNLER ZAMLANDI

Antalya'da Şubat ayının son haftasında yaşanan aşırı soğuk, seralarda ürünlerin olgunlaşmasını yavaşlattı. Fiyatlarda verim düşüklüğüne bağlı ciddi artışlar yaşandı. Antalya'da 14 Şubat'ta 15 TL olan en düşük domates fiyatı, yüzde 100 artışla 30 TL'ye çıktı.

Türkiye genelinde Şubat ayının son haftasında yaşanan kar yağışı ve şiddetli soğuklar, örtü altı üretim merkezi Antalya'yı da vurdu. Aşırı soğuklar ve don tehlikesi nedeniyle Antalya ve Akdeniz sahil kesimindeki seralarda üretimin zarar görmemesi için çiftçiler tarafından her gece soba yakıldı, ürünler soğuktan korunmaya çalışıldı. Ancak şiddetli soğuk ve don olayları birçok üreticiyi olumsuz etkiledi. Aşırı soğuklar aynı zamanda seradaki ürünün olgunlaşması, büyümesini de ciddi ölçüde yavaşlattığı için hasat miktarı düştü. Piyasaya ürün arzında yaşanan büyük sıkıntı, fiyatlara da yansıdı. Antalya'da 14 Şubat'ta 15 TL olan en düşük domates fiyatı, yüzde 100 artışla 30 TL'ye çıktı.

ARZ EDİLEN ÜRÜN MİKTARI AZALDI

Olumsuz hava koşullarının, yaş meyve sebze ve kesme çiçek üretimi başta olmak üzere tarımsal üretimi etkilediğini belirten Antalya Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Ali Çandır, soğuk havanın ürün veriminin düşmesine ve hasat sürelerinin uzamasına neden olduğunu kaydetti. Çandır, hava şartları nedeniyle arz edilen ürün miktarının azalacağını, bu dönem fiyat artışlarının kaçınılmaz olacağını söyledi.

SOĞUK KIZARMAYI ENGELLEDİ

ATB Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan, Antalya Toptancı Hal Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği'nin 14- 26 Şubat tarihlerine ilişkin toptancı hal ürün fiyat listelerini paylaştı. 1 haftalık soğuk nedeniyle domateste çok bir zarar olmadığını ancak ürün hasadının ciddi oranda azaldığını belirten Cüneyt Doğan, "Seralarda soğuktan domates kızaramadı. Genel olarak tüm ürünler için de geçerli. Büyüyemedi veya olgunlaşamadı. Soğuk; domatesin kızarması, olgunlaşmasını yavaşlatıyor. Havaların ısınmasıyla belki 1 hafta, 10 gün sonra tekrar toparlayabilir. Burada ihracat da önemli, başka ülkelerden daha ucuza mal geliyordu. Soğuk oralarda da etkili oldu mu bilmiyoruz, ona göre pazarın fiyatları oturur" diye konuştu.

FİYAT DEĞİŞİKLİKLERİ

Antalya Toptancı Hal Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği'nin Antalya Büyükşehir Belediyesi Toptancı Hali'ndeki 14 Şubat ile 26 Şubat tarihleri arasındaki fiyatlardaki değişiklikler şöyle oluştu: "14 Şubat'ta 15 TL olan domatesin en düşük fiyatı yüzde 100 artışla 30 TL'ye, 20 TL olan üst sınır fiyatı ise 33 TL'ye yükseldi. Kokteyl domates alt-üst sınırları bakımından 30-35 TL iken soğukların ardından 26 Şubat'ta 45-50 TL bandına çıktı. Sivri biber 53 TL'den 62 TL'ye, kıl biber 70 TL'den 90 TL'ye, kılçık biber 80 TL'den 100 TL'ye yükseldi. Çarli biber 45 TL'den 50 TL'ye çıktı. Dolmalık biber 42 TL'den 65 TL'ye yükseldi. Uç burun köy biberi 55 TL'den 90 TL'ye çıktı. Kapya biber 50 TL iken 60 TL oldu. Patlıcan 45 TL'den 60 TL'ye, kabak 27 TL'den 37 TL'ye, salatalık 37 TL'den 43 TL'ye çıktı."

KAYNAK: DHA

DÖVİZ KURU SEBZE İHRACATINI ETKİLEDİ

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, girdi maliyetlerinin yüksekliği ve döviz kurunun artmaması nedeniyle ihracatta sıkıntı yaşadıklarını belirterek, ilkbahardan itibaren sebze sektöründe sıkıntı beklediğini söyledi.

Erdoğan Ekinci

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, Türkiye'nin en önemli örtü altı üretim üssü Antalya'da domates ve sebze üretiminde sıkıntı yaşanacağını söyledi. Enflasyon nedeniyle üreticinin girdi maliyetlerinin arttığını belirten Ekinci, "Yaş sebze ve domateste sektör dip yaptı. Enflasyon nedeniyle çiftçinin girdi maliyetleri arttı, döviz kurunda artış olmadı. Bu ihracatımızı etkiler hale geldi.

Ürün satışında ciddi sıkıntı yaşıyoruz. Çünkü rakip pazarlarla rekabet edemiyoruz.

İlkbahar ayından itibaren sebze sektöründe bir sıkıntı bekliyorum.

Girdi maliyetlerimiz yüksek, kur yükselmeyince biz değerinde mal satamıyoruz. Ne yapacağız. Bir durağanlık olacak, çiftçi de zor durumda kalacak. Ona göre hareket etmelerini istiyoruz. İhracat miktar ve fiyatında azalma oldu. Daha da azalma bekleniyor" diye konuştu.

ÜRETİCİ ZARAR EDİYOR

Yurtdışı ticareti durgunlaşınca üreticinin ürününün de elinde kaldığını söyleyen Erdoğan Ekinci, "Yurt dışına mal satılmayınca ne olacak, ürün çiftçinin elinde kalacak. İhracat olmayınca içeride ucuz yiyeceğiz diye bakılıyor. Şu an kurdan dolayı ihracat yapılmıyor, domates satılmıyor. Girdiler çok yüksek, ürün para etmezse çiftçi zarar edecek. Kur yükseltilse yapılan ekonomik program zarar görecek. Tarım sektörünü zor bir süreç bekliyor" diye konuştu.

Zafer Tan

ZEYTİNİN KALİTESİ VE YAĞ VERİMİ DÜŞTÜ

ATB Meslek Komitesi Üyesi Zafer Tan, aşırı sıcakların hem zeytin hem de zeytinyağında verim ve kaliteyi olumsuz etkilediğini söylerken, zeytinin istenen dolgunluğu alamaması nedeniyle sofralık zeytin arzının azaldığını kaydetti. Tan, önceki yıllarda 4,3 kilogramdan 1 kilo zeytinyağı çıkarken, 2024 yılı hasadından 6 kilodan 1 kilo zeytinyağı elde edilebildiğini bildirdi.

Son yılların en sıcak yaz mevsimi nedeniyle bu yıl çekirdek gelişimi sağlanamadığı için zeytinyağı verimi ve kalitesinin düştüğü açıklandı. Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) üyesi Zafer Tan, önceki yıllarda 4,3 kilodan 1 kilo zeytinyağı çıkarken, bu yıl 6 kilodan 1 kilo zeytinyağı elde edilebildiğini söyledi.

Bu yıl Türkiye'de zeytin ve zeytinyağı üretimi, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün raporlarına göre son 54 yılın en sıcak yaz mevsimi nedeniyle ciddi oranda kalite ve verim kaybına uğradı. UZZK üyesi ve rekolte tespit komisyonunda görevli Antalya Ticaret Borsası 4. Meslek Komitesi Üyesi Zafer Tan, aşırı sıcakların hem zeytin hem de zeytinyağı verim ve kalitesini olumsuz etkilediğini açıkladı.

Zafer Tan, UZZK 2024-2025 üretim sezonu verilerine göre toplam 475 bin ton zeytinyağı üretimiyle de Türkiye'nin dünyada 4'üncü sırada olduğunu dile getirdi.

ZEYTİN ÇEKİRDEĞİ İRİLİĞİ OLUŞMADI

Bu sezon zeytin üretimindeki en önemli sorunun aşırı sıcak geçen yaz ayları olduğuna dikkat çeken Zafer Tan, "Zeytin ağaçlarımız baharda çiçek açtı, meyveyi gösterdi.

Ama yaz ayları havalar aşırı sıcak, kurak ve susuz geçti. Önceki yıllarda geceleri 30 derece, gündüz 40 derece ve nem vardı. Bitki bu nemle beslenirdi.

Ancak bu sezon yaz ayları gece de 40, gündüz de 40 derece yaşandı. Temmuz ve ağustos ayları, zeytin çekirdeğinin iriliğini sağlayıp, oturduğu dönemdir. Kuraklığa bağlı sulanamayan arazilerdeki zeytinlerin çekirdekleri büyümedi, iriliği sağlanamadı" dedi.

AĞAÇLAR STRESE GİRDİ

Çekirdek iriliği sağlanamadığı sürece zeytinyağı verimi alınamayacağına vurgu yapan Tan, "Kıraç bölgelerde özellikle zeytin çekirdekleri büyümedi, meyveler buruştu. Ayrıca özellikle Akdeniz'de halkalı leke dediğimiz yapraktaki mantarın meyveye sıçraması, sebze seralarında kullanılan zirai ilaçların zeytin ağaçlarında kullanılması, aşırı sıcaklar nedeniyle çoğalan zeytin sineği gibi ciddi sorunlar yaşandı. Tüm bu sebeplerle zeytin ağaçları strese girdi. Çekirdekleri büyümedi, gelişmedi, meyveyi de büyütemedi. Bu yüzden yağ verimi ve yağ kalitesi düştü" diye konuştu.

4,3 KİLODAN 6 KİLOYA ÇIKTI

Zeytin çekirdek ve meyvesinde gelişim olmamasına bağlı zeytinyağı verim ve kalitesinin de etkilendiğini anlatan Tan, "Türkiye ortalaması önceki yıllarda 4,3 kilo zeytin meyvesinden 1 kilo yağ çıkardı. Bu sezon 6 kilo zeytinden 1 kilo yağ elde edildi. Bu oran bazı bölgelerde 6 kilonun da üzerinde. Ayrıca bu yıl bazı üreticiler 'kuraklık var' dedi ve yağmuru bekledi. Yağmurdan sonra daha iyi olacağını düşündü. Yağmurdan sonra meyve şişer ama aralık sonuna doğru kurtlanmaya başladı ve bu da yağ kalitesi etkiledi" dedi.

YAĞ FİYATLARI YARIDAN FAZLA DÜŞTÜ

Bu yıl dünyada da yağ fiyatlarının aşırı sıcakların olumsuz etkilerine bağlı düşüş yaşadığını açıklayan Tan, "İspanya borsasında bugün itibarıyla geçen sene 9,9 avro olan sızma bu yıl 4,5 avro. Geçen sene 8 avro olan yemeklik zeytinyağı bu yıl 3,3 avro. Zeytinyağı piyasası çöküşe geçti. Türkiye'de en iyi zeytinyağının dökme fiyatı 160 TL, eskiden 200 TL'nin altında değildi. Yemekli yağ fiyatı ise 130 TL. Bu yağların piyasada halka satışları da 250-300 TL arasında değişiyor. Ama çiftçi elindeki ürünü eve götürdü. Şu anda evde depoluyor ve satmıyor. Birim fiyatın yükselmesi umudu var" diye konuştu.

KAYNAK: (DHA)

ANTALYA TİCARET BORSASI
ŞUBAT MECLİSİ TOPLANDI

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, domates başta olmak üzere yaş sebze ve meyve ihracatının gerilediğini söylerken, gerilemeni ana nedeninin döviz kuru olduğunu kaydetti. Çandır, yaşanan olumsuz hava koşullarının, yaş meyve sebze ve kesme çiçek üretimi başta olmak üzere tarımsal üretimi etkilediğini belirtirken, soğuk havanın ürün veriminin düşmesine ve hasat sürelerinin uzamasına neden olduğunu kaydetti. Çandır, bunun ürün fiyatlarına yansıyacağını söyledi.

Antalya Ticaret Borsası

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Şubat Ayı Meclisi, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında toplandı. Üyelerin yönetimini bir aylık çalışmasıyla ilgili bilgilendirildiği Meclis'te ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, tarım, ekonomi ve kente ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Ali Çandır

HAL ÇALIŞMASI TİCARET BAKANLIĞI'NA SUNULACAK

Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci ve Yönetim Kurulu üyeleriyle Antalya Toptancı Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği'ni ziyaret ettiklerini anımsatan Başkan Çandır, ziyarette hal kanunu olarak bilinen 5957 sayılı kanunda bazı düzenlemeler yapılmasını, piyasanın işleyişi ve karşılaşılan sorunlar hakkında görüş alışverişinde bulunduklarını söyledi. Hal Yasası ile ilgili çalışma yaptıklarını bildiren Çandır, ilgili paydaşlarla paylaşıp son halini verecekleri çalışmayı TOBB ve Ticaret Bakanlığı'na sunacaklarını kaydetti.

DÖVİZ KURU İHRACATI GERİLETTİ

Domates başta olmak üzere yaş sebze ve meyve ihracatındaki gerilemenin gündemde olduğunu belirten Başkan Çandır, gerilemeni ana nedeninin döviz kuru olduğunu söyledi. Çandır, "Meclisimizde ve komitelerimizde de sıkça dile getirildiği gibi, son iki yıldır devam eden bu gerilemenin bir kısmı döviz kuru kaynaklıdır. Diğer bir kısmı ise girdi maliyet artışlarından kaynaklanmaktadır. Antalya olarak ihracatımızın amiral gemisi olan yaş sebze ihracatımız 2024 yılında miktar bazında yüzde 15, değer bazında yüzde 13 gerileyerek 441 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Gerilemenin temel sebebi ise rekabetçiliğimizin zayıflamasındandır" diye konuştu.

DIŞ PAZARDA REKABET EDEMİYORUZ

İhracatçıların yıllar boyu uğraşarak oluşturdukları yurtdışı pazarlarda son zamanlarda rakiplerle rekabet edemez hale gelindiğini anlatan Başkan Çandır, "İhracatçımız, pazarlarını ve müşterilerini kaybetmemek adına maliyetinin altında fiyatla ihracat yapmaktadırlar. Halbuki bizim ihraç ürünlerimiz belirli standartlara ve fiyat rekabetine dayalı ürünlerdir. Bunun için de içerdeki maliyet yapısı son derece belirleyicidir. Maliyetlerdeki artış hızı, döviz fiyatı artış hızını geçerse ihracat yapmak son derece zorlaşır ve zaten düşük katma değer oranı daha da geriye gider" değerlendirmesinde bulundu.

İHRACATÇI FİRMA SAYIMIZ AZALDI

Ali Çandır, 2024 yılının girdi maliyetlerindeki artış bakımından zor bir yıl olduğunu söylerken, tarımsal girdi fiyat endeksinin (Tarım-GFE) yıllık yüzde 32,92, tarım ürünleri üretici fiyat endeksinin (Tarım-ÜFE) yıllık yüzde 35,54, yurt içi üretici fiyat endeksinin (Yİ-ÜFE) yıllık yüzde 27,20, yurt dışı üretici fiyat endeksinin (YD-ÜFE) ise yıllık yüzde 20,47 arttığına dikkat çekti. Yüksek enflasyon, yüksek faiz ve görece olarak düşük kurun üretim ve ticareti olumsuz etkilediğini belirten Çandır, şunları kaydetti:

"İhracatta yaşadığımız sıkıntılar sadece fiyat ve maliyet üzerinden okunmamalıdır. Kontrol altında olan ve olmayan diğer nedenler de bu sıkıntıları bir bütün solarak ortaya çıkarmaktadır. Yani bugünlerde yaşamakta olduğumuz zorluklar, çoklu bozucu nedenlerin yıllar boyu birikerek karşımıza çıkardığı bir sonuçtur. Bu çoklu nedenlerin başında da ekonomik bakımdan, yüksek enflasyon, yüksek faiz ve görece olarak düşük kur gelmektedir. Dolayısıyla üretim yapıp ihraç etmenin motivasyonu da her geçen gün gerilemektedir. Sonuç olarak rekabet gücümüzün zayıflamasıyla birlikte, ihracat hızımız yavaşlamaktadır. Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, ocak ayında ilk kez ihracat yapan firma sayımız bin 90 ile son yılların en düşüğü seviyesinde gerçekleşmiştir. Önümüzdeki dönemde bu darboğazdan çıkmanın temel yolu ise tek faktöre odaklanmış politikalar yerine katılımcı ve kapsayıcı bir anlayışla çok yönlü ve eş zamanlı politikalar uygulamaktır. Bu politikalar belki daha yavaş bir hızda uygulamaya geçirilecektir, ancak etkileri sayesinde daha sürdürülebilir olacaktır."

Antalya Ticaret Borsası

TARIM ARAZİLERİNDE KİRA ARTIŞLARI ÜRETİMİ ETKİLİYOR

Antalya'da tarım alanlarının önemine dikkat çeken ATB Başkanı Ali Çandır, her geçen gün artan imar baskısı nedeniyle tarım alanlarının hızla yok olduğunu belirtti. Çandır, "Özellikle son birkaç yıldır, arazi sahipleri tarafından uygulanan kira artışlarının tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliğini tehdit eder hale gelmiştir. Meslek komiteleri toplantılarımızda da gündeme gelen bu konuda üyelerimiz, arazi sahiplerince kira artışlarında yatırımlar göz ardı edilerek fahiş kira talepleri olduğunu ifade etmişlerdir.

Talep edilen kira artış oranlarının keyfi olduğunu ve talep edilen kiralarla üretimde kalmanın imkansız hale geldiğini paylaşmışlardır. Yüzde 41'lik pay ile örtüaltı üretimde Türkiye'nin merkezi konumunda olan Antalya'da tarımsal üretimin sürdürülebilirliği tarım, gıda ve ekonomi politikaları açısından kritik öneme sahiptir. Üyelerimiz, üretimde sürdürülebilirliğin korunması, ticaretin, ihracatın ve yeni yatırım kararlarının olumsuz etkilenmemesi için kiralık tarım alanları için acilen bir düzenleme yapılmasını talep etmektedir" diye konuştu.

SOĞUK PAZARA YANSIYACAK

Son bir haftadır yaşanan olumsuz hava koşullarının, yaş meyve sebze ve kesme çiçek üretimi başta olmak üzere tarımsal üretimi etkilediğini belirten Ali Çandır, soğuk havanın ürün veriminin düşmesine ve hasat sürelerinin uzamasına neden olduğunu kaydetti.

Çandır, hava şartları nedeniyle arz edilen ürün miktarı azalacağını, bu dönem fiyat artışlarının kaçınılmaz olacağını söyledi. Çandır, "Şu ana kadar ketimizde herhangi bir toplu don zararı bildirimi bulunmamaktadır. Narenciye bahçeleri ve tropikal meyvelerde soğuk kaynaklı zararlar gözlemlense de önümüzdeki aylardaki hava koşulları belirleyici olacaktır.

EN FAZLA VERGİ VEREN 6. KENTİZ

Antalya'nın ülke genelinde en fazla vergi veren 6. kent olduğunu, yaklaşık 40 milyar lira değerinde artı değer yaratan Antalya'nın potansiyelinin daha fazla olduğunu kaydeden Çandır, "Ancak, birçok firma merkezinin İstanbul başta olmak üzere diğer illerimizde bulunması nedeniyle bu vergiler doğrudan Antalya'nın hanesine yazılmamaktadır.

Gelişen teknolojiyle birlikte önümüzdeki yıllarda kazancın elde edildiği ilin hanesine yazılmasını sağlayacak düzenlemelerin hayata geçirileceğine inanıyoruz.

Bu sayede, Antalya'nın ürettiği katma değer daha görünür hale gelecek ve kentimizin ekonomik gücü daha net bir şekilde ortaya çıkacaktır. Başta üyelerimiz ve gelir idaresi mensupları olmak üzere tüm mükelleflerin 36. Vergi Haftası kutlu olsun" diye konuştu.

BAŞKAN HİSARCIKLIOĞLU'NU KUTLADI

150 ülkenin odalarını bir çatı altında birleştiren Dünya Odalar Federasyonu Başkanlığı'na yeniden seçilen TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu kutlayan Başkan Çandır, TOBB'un 73. kuruluş yılını da tebrik etti. Çandır, "TOBB'un dönümünü kutluyor, kuruluşundan günümüze emeği geçen herkese şükranlarımızı sunuyorum" dedi.

Çandır, Ramazan Ayı'nın Mart'ta başlayacağını belirtirken, "Bu mübarek ayın, dayanışma ve paylaşmanın en üst seviyede yaşandığı günler olduğunu unutmamalıyız. Ramazan Ayı'nın hepimize hayırlı olmasını diliyorum" dedi.

Meclis üyeleri, sektörleriyle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

KEKİKTE TARİFE ARTIŞINA TEPKİ

Antalya Ticaret Borsası (ATB) 7. Meslek Komitesi Üyesi Abdullah İnan, Orman Genel Müdürlüğü'nün 2025 kekik tarife bedelini yüzde 208 oranında artırmasına tepki gösterdi. İnan, artışın ormandan kekik toplanmasına darbe vuracağını söylerken, bunun ihracata da yansıyacağına dikkat çekti.

Abdullah İnan

Antalya Ticaret Borsası (ATB) 7. Meslek Komitesi Üyesi Abdullah İnan, Orman Genel Müdürlüğü'nün 2025 yılı kekik tarife bedelini yüzde 208 oranında artırmasına tepki gösterdi. İnan, artışın ormandan kekik toplanmasına darbe vuracağını söyledi.

Doğadan toplanan ürünlerde çok ciddi bir düşüş olduğunu kaydeden İnan, "Bu sebebi öncelikle insan gücünün azalması, ardından da iklim değişikliği. Bu iki nedenlerden dolayı ürünlerde ciddi bir düşüş var. Yeni kararda kekik toplanmasını daha da azaltacaktır" dedi.

Tarife bedelinde KDV ile birlikte yüzde 300'e varan zam kararının üreticileri zor durumda bıraktığını söyleyen İnan, "Bu kararla açıkça kırsaldan ürün toplayanlara 'yapmayın' diyorlar. Bu kırsalda ürün toplayanlara darbedir" diye konuştu.

KİMSE ÜRÜN TOPLAMAZ

Kararın kekik ticaretini de olumsuz etkileyeceğini kaydeden İnan, "Zaten 15 TL'ye satmakta zorlanıyorduk. Bu fiyatlarla kimse ürünü toplamaz. Kırsalda üretim yapan kimse kalmayacak, yeni nesil üretime ilgi göstermiyor. Eğer bu durum düzeltilmezse, yerli üretim tamamen durur" değerlendirmesinde bulundu.

KAÇAKÇILIK UYARISI

Abdullah İnan, geçen yıl bölgeden 300 ton ürün aldıklarını ancak bu yıl alımlarının 35 tona düştüğünü, üreticilerin pazara mal çıkarma imkanının kalmadığını söyledi. Her artışta eklenen vergilerle birlikte kayıt dışı satışın teşvik edildiğini, bu nedenle de kaçakçılığın artabileceği uyarısında bulunan Abdullah İnan, karar vericilerin zam oranını yeniden değerlendirmesini istedi. İnan, "Aksi takdirde yerli üretim sekteye uğrar. Kırsalda tarımla uğraşanlar zaten gün geçtikçe azalıyor, bu kararla daha da azalacak. Türkiye'nin ihracat gelirlerinde büyük kayıplar yaşanacak" diye konuştu.

Rifat Hisarcıklıoğlu **re-elected WCF Chair**

HİSARCIKLIOĞLU, YENİDEN KÜRESEL İŞ DÜNYASININ ZİRVESİNDE

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu 150 ülkenin Ticaret ve Sanayi Odasından güven mesajı alarak, 2023'den beri sürdürdüğü Dünya Odalar Federasyonu Başkanlığına 3 yıl için yeniden seçildi. WCF Genel Konseyi'nde oyların büyük çoğunluğunu alan Hisarcıklıoğlu, "Bu görev ülkemiz iş dünyası için de büyük bir gurur. Türk özel sektörünün küresel ortamda da bayraktarı olup haklarını savunmaya devam edeceğiz. Destek veren herkese teşekkür ediyorum" dedi.

150 ülkedeki ticaret ve sanayi odalarını tek çatı altında birleştiren Dünya Odalar Federasyonu'nun (World Chamber Federation - WCF) Başkanlığı'na Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu yeniden seçildi. WCF Genel Konsey üyeleri tarafından elektronik ortamda yapılan oylamada, Hisarcıklıoğlu kullanılan oyların büyük çoğunluğunu aldı. Hisarcıklıoğlu'nun yeni dönem görevi 1 Temmuz 2025 tarihinde başlayarak 3 yıl devam edecek. Seçimin ardından bir açıklama yapan Hisarcıklıoğlu şunları söyledi:

"Dünya ekonomisi ve küresel ticaret sistemi zor bir dönemden geçiyor. Korumacılığın arttığı, ticaret – tarife savaşlarının başladığı bir dönemde, küresel düzeyde serbest ve adil ticaretin ana savunucusu olan WCF gibi kurumlara büyük görev düşmekte. WCF Başkanlığım döneminde kurumun ana önceliği kurallara dayalı serbest ve adil ticareti desteklemek olacak. İlaveten, iş dünyasının küresel düzeydeki zirvesi olan WCF Başkanlığına Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı olarak seçilmiş olmak, ülkemiz iş dünyası için de büyük bir gurur. Türk özel sektörünün küresel ortamda da bayraktarı olup haklarını savunmaya devam edeceğiz. Destek veren herkese teşekkür ediyorum."

366 ODA VE BORSANIN VERDİĞİ DESTEK

Bu platformda Türk bayrağını dalgalandırmanın kendisi için büyük bir onur olduğunun altını çizen Hisarcıklıoğlu,

"TOBB olarak tüm bölgesel, küresel kurum ve kuruluşların yönetimine seçiliyor, ülkemizi ve iş dünyamızı temsil etme onurunu yaşıyoruz. Küresel istişare mekanizmalarının tepe noktalarında yer alıyoruz.

Bulunduğumuz tüm makamların arkasında Başkanı olduğum 366 Oda ve Borsamızın verdiği güç ve destek var" dedi.

WCF'YE 150 ÜLKE ÜYE

Merkezi Paris'te olan WCF, küresel düzeyde Odaların etkileşiminin ve işbirliklerinin artırılması için kurulan, 150 ülkeden Oda ve Oda Birliklerinin yer aldığı küresel bir forum konumunda. Dünya genelindeki Odalar arasındaki bağlantıları güçlendirmeyi, işbirliklerini artırmayı hedefleyen WCF, en iyi uygulamaların paylaşılması yoluyla Odaların performanslarını geliştirmelerine katkıda bulunmayı amaçlıyor.

WCF, her iki yılda bir dünya çapında Odaların katıldığı Dünya Odalar Kongresi'ni düzenliyor. Dünya Odalar Kongresi, Odaların ve profesyonellerin iyi uygulamaları paylaştığı, görüş alışverişinde bulunduğu, bağlantı kurduğu ve iş dünyasını etkileyen güncel konulara ilişkin bilgi aldığı en kapsamlı uluslararası forum olarak dikkat çekiyor.

ANTALYA TİCARET BORSASI OCAK – ŞUBAT AYI OLAĞAN TOPLANTI KARARLARI

1. Meslek Komitesi (Hububat ve Mamülleri Meslek Komitesi)

Meslek komitesi üyeleri, Antalya ilinde hububat odaklı lisanslı depo kurulmasının uygunluğunu tespit etmek, yatırımcılarda yatırım fikri oluşturmak ve detaylı fizibilite çalışmalarına altlık oluşturmak üzere Korkuteli ilçesi ile Burdur Bucak ilçesi sınırında olacak biçimde ön fizibilite raporu hazırlanmasının yönetim kuruluna arz edilmesine oy birliği ile karar vermişlerdir.

2. Meslek Komitesi (Çeşitli Mallar Meslek Komitesi)

Meslek komitesi üyeleri sektörel ve ekonomik konularda görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

ANTALYA TİCARET BORSASI OCAK – ŞUBAT AYI OLAĞAN TOPLANTI KARARLARI

3. Meslek Komitesi (Taze Meyve ve Sebzeciler Meslek Komiltesi)

Ticaret Bakanlığı destekli yaş meyve sebze ve kesme çiçek konulu Ur-Ge projelerimiz kapsamında, üyelerimiz 2022 yılında Tayland'a, 2023 yılında Litvanya, Letonya ve Estonya'ya, yıl içerisinde ise başta İngiltere olmak üzere Birleşik Krallık, Norveç ve İsveç'e; geçtiğimiz ay ise Japonya'ya bir dizi ziyaret gerçekleştirmiştir. Proje kapsamında Japonya heyetine başkanlık eden Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Halil Bülbül ve ziyarete katılan Meslek Komitesi Başkanı Fevzi Atşan, gözlemlerini komite üyeleriyle paylaşmıştır. Üyeler, dondurulmuş ve işlenmiş ürünler ile narenciye için Japonya'nın ideal bir pazar olduğunu belirtmiş; ancak Japonya'nın uzaklığının ürünlerin raf ömrünü kısalttığını, paketleme ve hava kargo ücretlerinin yüksekliğinin maliyetleri ciddi şekilde artırdığını ifade etmişlerdir. Bu nedenlerle Japonya'nın ihracat için zorlayıcı bir pazar olduğu değerlendirmesinde bulunmuşlardır.

4. Meslek Komitesi (Belirli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Gıdaların Ticaretini Yapanlar Meslek Komitesi)

Meslek komitesi üyeleri, 2024/2025 yılı zeytin ve zeytinyağı sezonunu değerlendirmiştir. Üyeler, iklim koşullarının etkisiyle zeytinlerde kalibre sorunu yaşandığını, ağaçların strese girmesi nedeniyle meyve ve yağ kalitesinin önceki yıllara kıyasla gerilediğini ifade etmişlerdir. Bununla birlikte, üreticilerin bu sezon daha bilinçli hareket ederek mahsullerini günlük olarak fabrikalara getirmesi sayesinde yığılmaların önlendiği belirtilmiştir. Ancak karasu ve prina sorunlarının devam ettiği ve ilimizdeki işleme kapasitesinin yetersiz olduğu değerlendirilmiştir.
Toplantıda, süt ve yem fiyatları başta olmak üzere artan maliyetlerin üreticiden tüketiciye kadar olan tüm kesimlere yansımaları ele alınmıştır. Üyeler, piyasada arz-talep dengesizliği yaşandığını, zincir marketlerin oligopol piyasa oluşturarak fason üretime yönelmesi nedeniyle ticari dengenin bozulduğunu değerlendirmişlerdir. Üyeler, merdiven altı üretim, taklit ve tağşişli zeytinyağlarının piyasaya etkileri konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur. Denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve tüketicinin bilinçlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Ayrıca yün piyasasının önceki yıllara kıyasla daha canlı olduğu, ancak kur kaynaklı olarak tekstil üretiminin yurtdışına kaydığı; halı, iplik ve konfeksiyon sektörleri kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiştir.

ANTALYA TİCARET BORSASI EKİM AYI MESLEK KOMİTELERİ KARAR VE GÖRÜŞLERİ

5. Meslek Komitesi (Canlı Hayvan ve Et Ticareti Meslek Komitesi)

Meslek komitesi üyeleri, sektörel ve ekonomik konularda görüş alışverişinde bulunmuşlardır. Üyeler, turizm sezonunun sona ermesi ve diğer etkenler nedeniyle et piyasasının en sakin dönemini yaşadığı değerlendirmesinde bulunmuşlardır.

6. Meslek Komitesi (Çiçekçiler Meslek Komitesi)

Meslek komitesi üyeleri, sektörel ve ekonomik gelişmeler hakkında görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

Üyeler, 2024 yılında artan girdi maliyetlerinin üretimi zorlaştırdığı, kur artışı beklentileri karşılamadığı, bunun dış ticarette rekabet gücünü zayıflattığı ve ithal ürüne talebi artırdığı, finansmana erişimin daha da zorlaştığı, iş gücü temininde yaşanan sıkıntıların devam ettiği, arz fazlalığı nedeniyle son dönemde karanfil ihracat fiyatlarının önemli ölçüde gerilediğini ifade etmişlerdir. Üyeler, çiçek üretilen arazilerde uygulanan fahiş kira artışlarının üretimin sürdürülebilirliğini tehdit ettiği, sektörde ciddi riskler doğurduğunu belirtmişlerdir.

7. Meslek Komitesi (Aromatik Bitkisel Ürünler ile Reçel ve Pekmezciler Meslek Komitesi)

Meslek komitesi üyeleri, Orman Genel Müdürlüğü'nce 2025 yılı Döner Sermaye Bütçesi kapsamında yayımlanan ve 01.01.2025 tarihi itibariyle yürürlüğe giren; 294/13 Sayılı 2025 Yılı Tarife Bedeli Tavzi Satış Giderleri Cetvelleri konulu tebliğ kapsamında, afaki artışlar olduğunu belirtmişlerdir. Tebliğde, kekik için tarife bedelinin 0,65 TL'den %208'lik bir artışla 2 TL'ye çıktığı, bu bedelin %3 Bakanlık Fonu ve %20 KDV oranı eklendiğinde, 2024 yılında 0,80 TL iken %308'lik bir artışla 2025 yılında 2,46 TL'ye ulaştığına dikkat çekmişlerdir. Üyeler, söz konusu artışlar sonrası, bir orman köylüsünün günlük toplayacağı kekik miktarının karşılığı, günlük yevmiye ücretinin altında kaldığını hesaplamışlardır. Bunun ülke ihracatını engelleyerek pazar kaybına yol açacağını değerlendiren üyeler, yapılan bu zamların sektörde derin yaralar açacağını belirtmişlerdir.

Üyeler, kekik arzındaki azalma nedeniyle işlenmiş kekik fiyatlarının 80 TL/kg seviyesine yükseldiği belirtilmiştir. Dolar kurunun geçen yılın aynı dönemine sınırlı arttığı, buna karşın enflasyon ve maliyetlerdeki artışın çok daha yüksek olduğu vurgulanmıştır. Bu durumun ihracatta rekabet gücünü azalttığı ve pazar kaybına yol açtığı ifade edilmiştir. Yıl sonu dolar kuru beklentisinin 42-44 TL seviyesinde olduğu paylaşılmıştır. Kredi faiz oranlarında geçen yıla göre bir gevşeme yaşandığı, ancak bankaların limit aşım problemleri nedeniyle ay ortasına kadar erişimin sağlanabildiği, ay ortasından sonra ise kredi kullanımının zorlaştığı belirtilmiştir.

ATB OCAK-ŞUBAT AYLARI İŞLEM HACİMLERİ
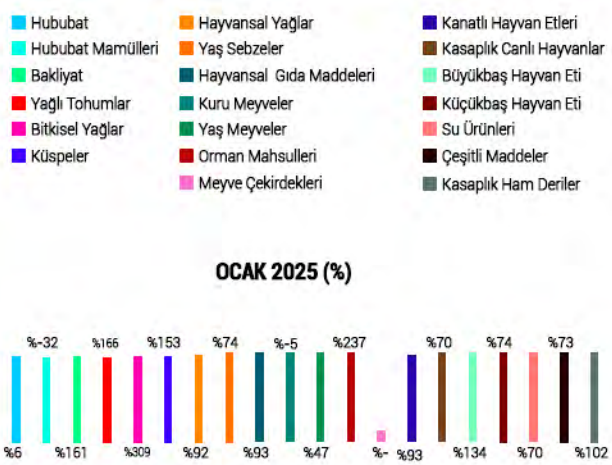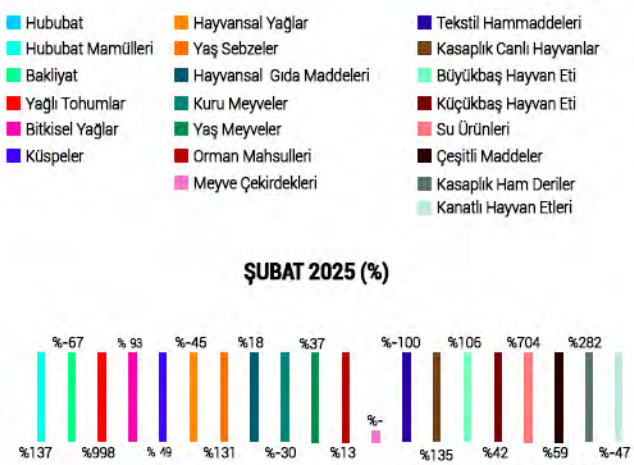
MADDELER	OCAK 2025 (TL)	ŞUBAT 2025 (TL)
Hububat	191.091.740,40	20.206.436,63
Hububat Mamülleri	2.916.932,99	1.248.908,67
Bakliyat	13.133.325,53	1.092.411,83
Yağlı Tohumlar	9.409.025,57	3.984.079,66
Bitkisel Yağlar	11.163.590,80	94.574,00
Küspeler	7.379.556,38	1.633.750,00
Hayvansal Yağlar	47.649.163,31	15.652.229,73
Yaş Sebzeler	835.090.642,02	987.147.445,82
Hayvansal Gıda Maddeleri	668.388.299,85	400.915.019,55
Kuru Meyveler	22.633.715,96	6.038.678,15
Yaş Meyveler	760.538.299,95	447.483.686,13
Orman Mahsülleri	102.153.092,47	22.845.611,49
Tekstil Hammaddeleri	-	-
Kasaplık Canlı Hayvan Et ve Mam.	97.994.322,07	68.363.164,51
Büyükbaş Hayvan Eti	302.063.319,62	241.736.545,03
Küçükbaş Hayvan Eti	37.276.208,05	27.765.815,58
Kanatlı Hayvan Etleri	7.971.602,38	3.926.230,83
Su Ürünleri	10.283.738,22	4.609.051,86
Çeşitli Maddeler	59.195.578,75	82.340.494,90
Meyve Çekirdekleri	2.970.000,00	7.299.600,00
Kasaplık Ham Deriler	1.576.380,61	1.030.347,20
Et Mamülleri	1.043.220,73	1.166.042,18
TOPLAM	3.191.921.755,66	2.346.580.123,75